

2017-2018

**MEMÒRIA RESPONSABILITAT
SOCIAL CORPORATIVA**

2017-2018

MEMÒRIA RESPONSABILITAT
SOCIAL CORPORATIVA

Sobre aquest informe

En aquesta *Memòria de Responsabilitat Social Corporativa* 2017-2018 proporcionem informació als grups d'interès sobre el nostre model de negoci i línies estratègiques, així com sobre els impactes econòmics, ambientals i socials que hem tingut durant aquests dos últims anys en la seva cadena de valor.

L'abast geogràfic de les dades reportades és Espanya. Les dades financeres inclouen tot el Grup Caixa d'Enginyers, el qual està format per:

- Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit
- Caixa Enginyers Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, SAU
- Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU
- Cooperativa de Consumidors i Usuaris dels Enginyers (Ingenium Shopping)
- Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU
- Fundació Caixa d'Enginyers
- Norbolsa*

Definició dels continguts

Els continguts d'aquest informe responen als assumptes sobre els quals tenim capacitat per generar valor i que són materials per als nostres grups d'interès, segons l'anàlisi de materialitat inclosa en el capítol 3.

Criteris i indicadors

Per a l'elaboració d'aquest informe s'han seguit els principis següents:

- Opció Essencial dels Estàndards GRI
- Compromís amb els Deu Principis del Pacte Mundial de Nacions Unides
- Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

Principis GRI relatius a la definició del contingut	Principis GRI relatius a la definició de qualitat de l'informe
• Inclusió dels grups d'interès	• Precisió
• Context de sostenibilitat	• Equilibri
• Materialitat	• Claredat
• Exhaustivitat	• Comparabilitat
	• Fiabilitat
	• Puntualitat

*El Grup Caja d'Enginyers té un 10 % de participació en Norbolsa. L'abast d'aquest informe no inclou Norbolsa.

ÍNDEX

1. Carta del president	(4)		
2. Principals fites	(6)		
3. Relació amb els grups d'interès	(9)		
3.1. Eines de diàleg, freqüència, aspectes d'interès	(10)		
3.2. Anàlisi de Materialitat	(11)		
4. Estratègia del Grup Caixa d'Enginyers i el seu compromís amb la sostenibilitat	(12)		
4.1. Missió, visió, valors i eixos estratègics	(13)		
4.2. Els principis i l'estratègia de sostenibilitat	(15)		
4.3. El compromís del Grup Caixa d'Enginyers amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible	(17)		
Implementació	(17)		
ODS prioritaris	(18)		
ODS destacats	(20)		
5. Reptes i oportunitats	(21)		
6. Govern corporatiu	(24)		
6.1. Estructura organitzativa	(26)		
6.2. Bon govern	(28)		
7. Model de gestió de riscos	(30)		
8. Compromís de valor compartit	(37)		
8.1. Socis	(39)		
Qualitat del servei	(39)		
Transparència en la informació i comercialització de productes i serveis	(40)		
Publicitat responsable	(41)		
Gestió de queixes i reclamacions	(41)		
Impuls digital i protecció de dades	(42)		
Educació financera i promoció de l'alfabetisme financer	(43)		
8.2. Equip humà	(44)		
Treballar en el Grup Caixa d'Enginyers	(44)		
Impulsar el talent dels empleats és la base del nostre model d'innovació	(45)		
Perfil de la plantilla	(46)		
8.3. Societat	(60)		
Impacte socioeconòmic del Grup Caixa d'Enginyers	(60)		
Acció social	(62)		
8.4. Proveïdors	(65)		
Pràctiques d'adquisició	(65)		
8.5. Medi ambient	(66)		
Compromís amb el medi ambient i la sostenibilitat	(66)		
El càlcul de l'empremta de carboni	(68)		
Compensació d'emissions	(70)		
Riscos i oportunitats associats al canvi climàtic	(70)		
9. Productes i serveis responsables	(71)		
Filosofia d'inversió	(74)		
Préstec ECO	(78)		
Targetes <i>MOVE</i>	(78)		
Ingenium <i>Renting</i>	(78)		
Compromís amb els principis del pacte mundial	(79)		
10. Índex de continguts GRI	(80)		

01

Carta del president

Apreciades sòcies, apreciats socis,

El Grup Caixa d'Enginyers ha aconseguit, una vegada més, mantenir el seu creixement orgànic i sostingut. El Grup ha millorat els resultats econòmics garantint un compromís amb el desenvolupament sostenible. Durant aquest exercici hem assolit els 6.190 milions d'euros de volum de negoci, un 7,65 % més que el 2017, i hem ampliat la nostra contribució social.

És precisament aquest creixement sostenible el que ens permet ser referents en el sector. Per això, mantenir la posició de referència en l'àmbit nacional ha estat, i continuarà sent, un dels nostres principals objectius. Sempre amb una visió a llarg termini, en els anys 2017 i 2018 el Grup Caixa d'Enginyers ha reforçat la seva solidesa i ha mantingut la seva generació de confiança entre els seus grups d'interès. Tot això a través del Pla Estratègic IMPULSA 2019, implementat l'any 2016.

El Grup Caixa d'Enginyers es caracteritza per uns valors sòlids i fermes que prevalen en la seva presa de decisions. Aquests faciliten l'abast dels nostres èxits, dels quals ens sentim orgullosos tots els que

treballem dia a dia amb il·lusió en la seva consecució.

En sintonia amb el model de banca cooperativa europea, el Grup Caixa d'Enginyers es distingeix també per defensar una economia cooperativa cada vegada més secundada gràcies al seu format innovador i a la seva aportació social. La idoneïtat d'aquest model es veu reflectida en el notable creixement dels socis, en la confiança d'aquests socis i en la contribució del Grup a una societat més sostenible. Prova d'això és la incorporació de 44.813 socis durant els anys 2017 i 2018, fet que situa la xifra total de socis en 187.410.

A la nostra companyia, els beneficis obtinguts són font de reinversió en els nostres socis. Així, l'índex de recomanació Net Promoter Score (NPS) ha estat, el 2018, líder en el sector bancari del nostre país amb un 56 %, comparat amb el 49,6 % de 2016. D'entre els conceptes més ben valorats pels nostres socis destaquen el tracte personal, de proximitat i atenció al soci i el nostre propi model cooperatiu de banca responsable, transparent i segura, esmentat prèviament.

Aquesta segona *Memòria de Responsabilitat Social Corporativa*, corresponent als anys 2017 i 2018 i que s'ha realitzat seguint els criteris estàndard del Global Reporting Initiative (GRI), serveix de testimoni no només del nostre compromís, ja posat en relleu en aquesta declaració, sinó també de la nostra ambició per ser una companyia transparent davant dels nostres grups d'interès. Amb aquesta memòria aspirem a poder tornar la confiança que els nostres socis dipositen en el Grup Caixa d'Enginyers cada dia, complint així una gestió empresarial responsable.

Motivats pel nostre compromís amb la gestió sostenible i generadora d'impacte positiu, el 2014 ens vam adherir als principis d'inversió responsable, el criteri dels quals ha tingut un gran pes en la composició de la nostra cartera de valors. I el 2018 ens vam adherir al Pacte Mundial de les Nacions Unides amb el compromís de contribuir als Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Avui, conscients de l'impacte d'una inversió socialment responsable, les nostres decisions financeres es fonamenten en aquest tipus d'inversió. D'aquesta manera, l'anàlisi

independent financera i extrafinancera defineix la nostra filosofia d'inversió.

Cal destacar que actualment som la segona gestora nacional en nombre d'actius gestionats en fons d'inversió amb l'etiqueta ISR. Així mateix, ens distingim pel nostre model de gestió avançat en la integració de criteris ASG (ambientals, socials i de govern corporatiu) a l'hora de seleccionar companyies. El 2018, cinc dels nostres vuit fons –que compten amb el Ràting de Sostenibilitat promogut per l'agència Morningstar en col·laboració amb Sustainalytics– van liderar el podi de les qualificacions.

Amb el focus en els nostres socis, els fem partícips del nostre compromís en assolir un futur millor. Ho fem amb propostes d'inversió socialment responsable (ISR) a través del fons d'inversió Fonengin ISR, FI, o del pla de pensions CE Global Sustainability ISR, PP. Les nostres solucions financeres sostenibles han permès mobilitzar, el 2018, 242 milions d'euros.

Cal esmentar la nostra contribució a la lluita contra el canvi climàtic, de gran interès estratègic i de gran importància social. Fruit d'aquest interès neixen

el CE Climate Sustainability ISR, PP (primer pla de pensions climàtic d'Espanya), i el CE Environment ISR, FI (primer fons CO2 d'Espanya), desenvolupats per Caixa d'Enginyers per tal d'avançar cap a una economia descarbonitzada. A més, per aconseguir-ho, compensem les nostres emissions a través del Clean CO2 Certified, reduïm el consum elèctric i contractem el 100 % de l'energia d'origen verd.

El nostre compromís no seria possible sense la Fundació Caixa d'Enginyers, eina a través de la qual revertim a la societat el que ella ens ofereix. Des de la seva creació, hem construït aliances amb universitats, associacions de professionals i organitzacions del tercer sector, gràcies a les quals s'han realitzat més de 400 projectes. El treball de la Fundació s'ha vist materialitzat en més de 4 milions d'euros destinats a ajudar persones en risc d'exclusió social i laboral, en 2.000 persones que han rebut beques d'estudis i formació i en 850 emprenedors beneficiats per les oportunitats ofertes.

Conscients que només unint esforços de persones, empreses i institucions és possible dissenyar un futur millor,

Caixa d'Enginyers es compromet a contribuir de manera activa en la consecució d'aquest objectiu. I això només és possible mantenint-nos fidels a la missió, la visió i els valors que caracteritzen, distingeixen i diferencien la nostra Entitat.

Josep Oriol Sala Arlandis
President

02

Principals fites

Principals fites

El model de negoci del Grup Caixa d'Enginyers es fonamenta en el model de l'economia cooperativa i es caracteritza pel compromís a l'aportació econòmica, social i ambiental de la nostra activitat. El compromís amb la sostenibilitat es reflecteix a través del seguiment d'indicadors en aquesta matèria integrats a l'estratègia de gestió responsable del Grup.

Generadors de creixement econòmic

+11,8 %

Volum de negoci

El resultat de l'activitat els dos últims anys ha permès augmentar el volum de negoci en un 11,8 % respecte a l'exercici 2016. (Vegeu-ne el detall al capítol 8. «Informe financer» de la *Memòria Anual* 2018).

+23,9 %

Nombre de socis

L'increment del 23,9 % en el nombre de socis demostra la seva confiança en el nostre model de banca cooperativa, assolint ja un total de 187.000 socis. (Vegeu-ne el detall a l'apartat 8.1. «Socis» d'aquesta memòria i a l'apartat 6.2. «Servei als socis» de la *Memòria Anual* 2018).

242 M€

Patrimoni gestionat en fons d'inversió socialment responsable

Les iniciatives en la creació de productes responsables i generadors de valor ens han permès assolir els 242 milions d'euros de patrimoni gestionat en fons d'inversió socialment responsable. (Vegeu-ne el detall a l'apartat 9. «Productes i serveis amb impacte sostenible» d'aquesta memòria i a l'apartat 6.4. «Compromís socioambiental» de la *Memòria Anual* 2018).

33,5 %

Crèdit a pimes i empreses

Com a vehicle de contribució al teixit empresarial, el 33,5 % del total del crèdit concedit ha estat adreçat a pimes i empreses. (Vegeu-ne el detall a l'apartat 8.3. «Societat» d'aquesta memòria i a l'apartat 6.4. «Compromís socioambiental» de la *Memòria Anual* 2018).

14,6 M€

Destinats a innovació

Amb l'eficiència de l'organització i excel·lència de servei als nostres socis, com a centre del nostre model, hem destinat 14,6 milions d'euros a innovació del Grup Caixa d'Enginyers. (Vegeu-ne el detall a l'apartat 8.1. «Socis» d'aquesta memòria

Compromís social

+6,5 %

Nombre d'empleats

Hem generat ocupació a través d'un creixement del nombre d'empleats del 13,9 % des de 2016.

96 %

Contracte indefinit

Generem ocupació de qualitat: el 96 % del nostre equip humà compta amb contracte indefinit.

42 %

Dones en plantilla

Fomentem la igualtat i diversitat de la nostra plantilla. Des de 2006, hi ha un Pla d'Igualtat en el Grup Caixa d'Enginyers, i el 2018 hem assolit el 42 % de dones.

54.890

Hores de formació

Dissenyem plans de formació per capacitar els nostres empleats en els nous reptes tant en la mateixa gestió com en la capacitat de donar servei als socis i clients. El 2017 i el 2018 s'han realitzat 54.890 hores de formació totals.

700

Beques i premis

Impulsem l'aprenentatge a través de la concessió de més de 700 beques i premis.

Vegeu-ne el detall a l'apartat 8.2. «Equip humà» d'aquesta memòria i al capítol 6.1.4. «Equip humà» de la nostra *Memòria Anual* 2018.

Compromís mediambiental

100 %

Emissions compensades

Hem aconseguit convertir-nos en una companyia neutra en carboni, compensant el 100 % de les nostres emissions de CO₂.

-10 %

Consum d'electricitat

Hem reduït en un 10 % el consum d'electricitat el 2018 vs. 2017.

100 %

Energia d'origen renovable

El 100 % del nostre consum d'electricitat té garantia d'origen renovable.

1,9 M€

Crèdits per a projectes sostenibles

Hem concedit un total d'1,9 M€ en crèdits per finançar projectes de sostenibilitat d'empreses i particulars.

03

Relació amb els grups d'interès

3.1 Eines de diàleg, freqüència, aspectes d'interès

La naturalesa de la nostra activitat fa que el Grup Caixa d'Enginyers es desenvolupi i s'integri a la societat actual i al seu entorn. Conscients de la nostra presència, tenim en consideració els diferents agents que participen en aquesta interacció i identifiquem diversos grups d'interès amb els quals l'Entitat es relaciona en el curs de les seves activitats financeres i socials.

Tot seguit, es mostren els grups d'interès prioritaris per al Grup, els quals s'han identificat mitjançant criteris com ara la dependència, la responsabilitat envers ells, la proximitat i el poder d'influència.

Socis

Representen el centre de l'activitat de la cooperativa, la qual es compromet a crear valor a llarg termini garantint la igualtat de drets, oferint la màxima transparència informativa i fomentant el diàleg continu.

Empleats

Mitjançant un model d'interrelació i organització entre els professionals que participen en el dia a dia del Grup Caixa d'Enginyers, les persones poden potenciar el seu desenvolupament professional en un marc respectuós amb els principis d'igualtat d'oportunitats i de conciliació de la vida personal i laboral.

Proveïdors

La gestió de les relacions amb els proveïdors de serveis pretén garantir les millors condicions en cada transacció, així com la transparència en els processos.

Societat

Des dels seus inicis, el Grup Caixa d'Enginyers ha incorporat el compromís amb l'entorn social en la seva gestió de govern. Les iniciatives impulsades són un reflex dels principis basats en l'ètica i la cultura dels valors de l'Entitat. L'acció social es duu a terme en tres àmbits principals, que arriben a una gran diversitat d'agents de la societat.

3.2 Anàlisi de materialitat

En el Grup Caixa d'Enginyers hem realitzat una anàlisi de materialitat amb l'objectiu d'identificar quins són els assumptes rellevants per als nostres grups d'interès, així com aquells que tenen un impacte més gran en el negoci.

Per a això, hem realitzat els processos d'identificació, prioritització i validació d'assumpes d'acord amb els "Principis per determinar el contingut de la memòria" de Global Reporting Initiative (GRI) en el seu Estàndard GRI 101: Fonaments.

IDENTIFICACIÓ

Aquesta anàlisi de materialitat 2017-2018 suposa una actualització dels assumptes identificats l'exercici anterior s'hi han utilitzat fonts d'informació de referència per al Grup.

A més de tenir en compte el nostre Pla Estratègic IMPULSA 2019 i dur a terme una anàlisi dels líders del sector, cal destacar altres fonts utilitzades com ara Sustainability Accounting Standards Board, High-Level Expert Group on Sustainable Finance, els Objectius de

Desenvolupament Sostenible i els Principis del Pacte Mundial.

PRIORITZACIÓ

La prioritització dels assumptes s'ha determinat a partir d'una doble anàlisi de fonts d'informació:

- Rellevància externa atorgada per inversors i prescriptors
 - Criteris i aspectes avaluats en el qüestionari del Dow Jones Sustainability Index
 - Anàlisi d'assumpes rellevants per als grups d'interès identificats en premsa
 - Anàlisi d'assumpes materials de competidors
 - Entrevistes realitzades a institucions sectorials en l'àmbit nacional
- Rellevància interna a partir de grups d'interès interns
 - Consultes a càrrecs directius de l'organització, en les quals cada un d'ells ha aportat la seva visió sobre la rellevància dels assumptes seleccionats

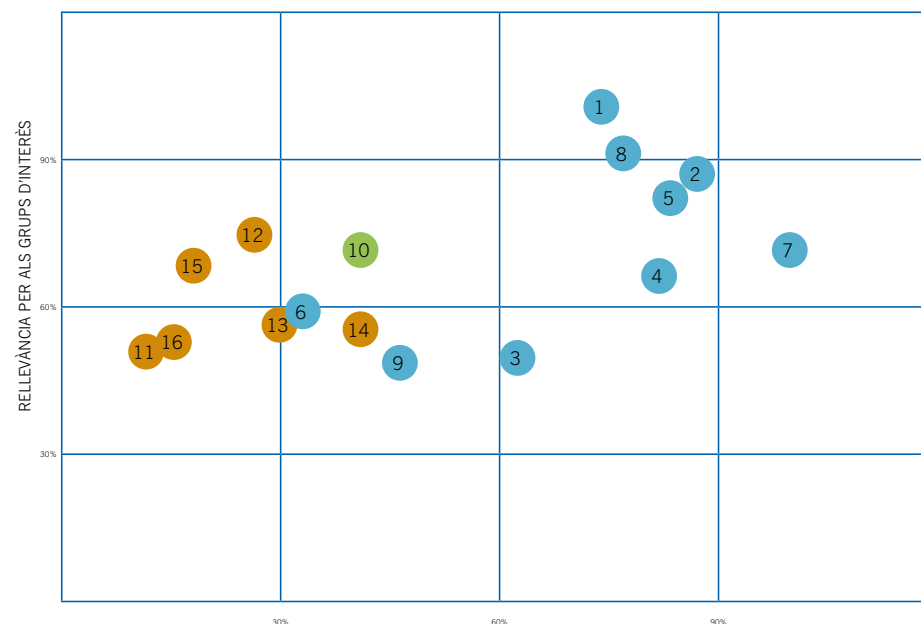
VALIDACIÓ

La Direcció de Caixa d'Enginyers ha dut a terme la valoració i validació del llistat final d'assumpes materials.

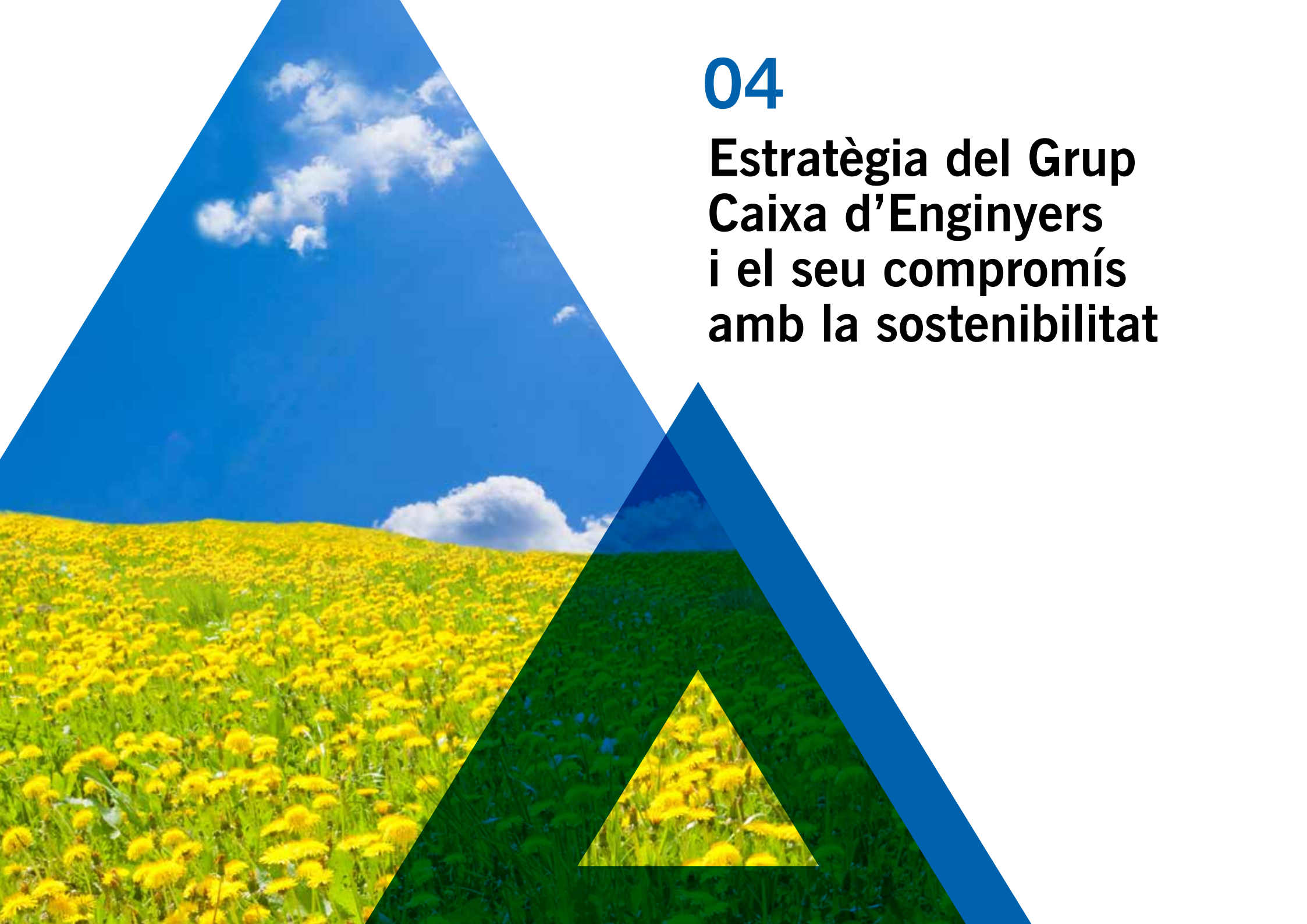
ASSUMPES MATERIALS

Tot seguit, es mostra la matriu de materialitat i els assumptes materials més rellevants.

- 1 Integració de criteris ASG en el negoci
- 2 Gestió de riscos
- 3 Banca digital i la multicanalitat
- 4 Productes i serveis transparents i justos
- 5 Ètica i integritat
- 6 Generació de riquesa i contribució al desenvolupament del teixit empresarial
- 7 Solvència i liquiditat
- 8 Relació amb els socis/clients
- 9 Estratègia fiscal i compliment
- 10 Ecoeficiència i canvi climàtic
- 11 Inclusió financera
- 12 Acció social
- 13 Diversitat i igualtat d'oportunitats i conciliació
- 14 Ciberseguretat i protecció de dades
- 15 Atracció i retenció del talent
- 16 Capacitació i educació

DETERMINACIÓ DE CONTINGUTS: El capítol 11. «Índex de continguts GRI» mostra el llistat d'assumpes materials, juntament amb els Estàndards GRI associats i la seva cobertura.

The background features a large, vibrant field of yellow wildflowers under a bright blue sky with scattered white clouds. Overlaid on this scene are several geometric shapes: a large blue triangle on the left, a smaller blue triangle on the right, and a small yellow triangle at the bottom center. The text is positioned in the upper right area, partially overlapping the blue triangle.

04

**Estratègia del Grup
Caixa d'Enginyers
i el seu compromís
amb la sostenibilitat**

4.1 Missió, visió, valors i eixos estratègics

MISSIÓ

Aportar als socis valor sostenible en els àmbits financer, assegurador i patrimonial

El Grup Caixa d'Enginyers és un grup cooperatiu de serveis orientat a les comunitats professionals amb la missió d'aportar als socis valor sostenible en els àmbits financer, professional i personal. Per fer-ho, estableix relacions a llarg termini que es basen en l'ètica, el compromís i la confiança, i vetlla per la fortalesa del Grup com a mitjà per proporcionar un retorn als socis, als col·laboradors, a les comunitats professionals i a la societat. Per la seva focalització i excel·lència de servei, és el líder i la referència del sector per a les comunitats professionals, a les quals destina, a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, la seva acció social.

VISIÓ

Referència dels nostres socis amb una vinculació total que no es limiti només al tracte financer i de les comunitats professionals amb les quals ens relacionem.

Assessorament individual i solucions adaptades a la realitat i a les necessitats de cada soci amb un servei diferencial.

Equip humà i professional qualificat i compromès amb la missió de l'Entitat per traslladar l'excel·lència als socis.

Sostenibilitat en la nostra proposta de valor apostant per la innovació tecnològica i treballant constantment en la millora de l'eficiència de l'organització.

VALORS

Integritat, obrar amb honestat, confiabilitat, responsabilitat i transparència

Compromís en l'assoliment d'objectius

Excel·lència en el nostre treball

Professionalitat en el nostre compliment

Proximitat professional i personal amb el soci

Compromís social per aconseguir el desenvolupament sostenible

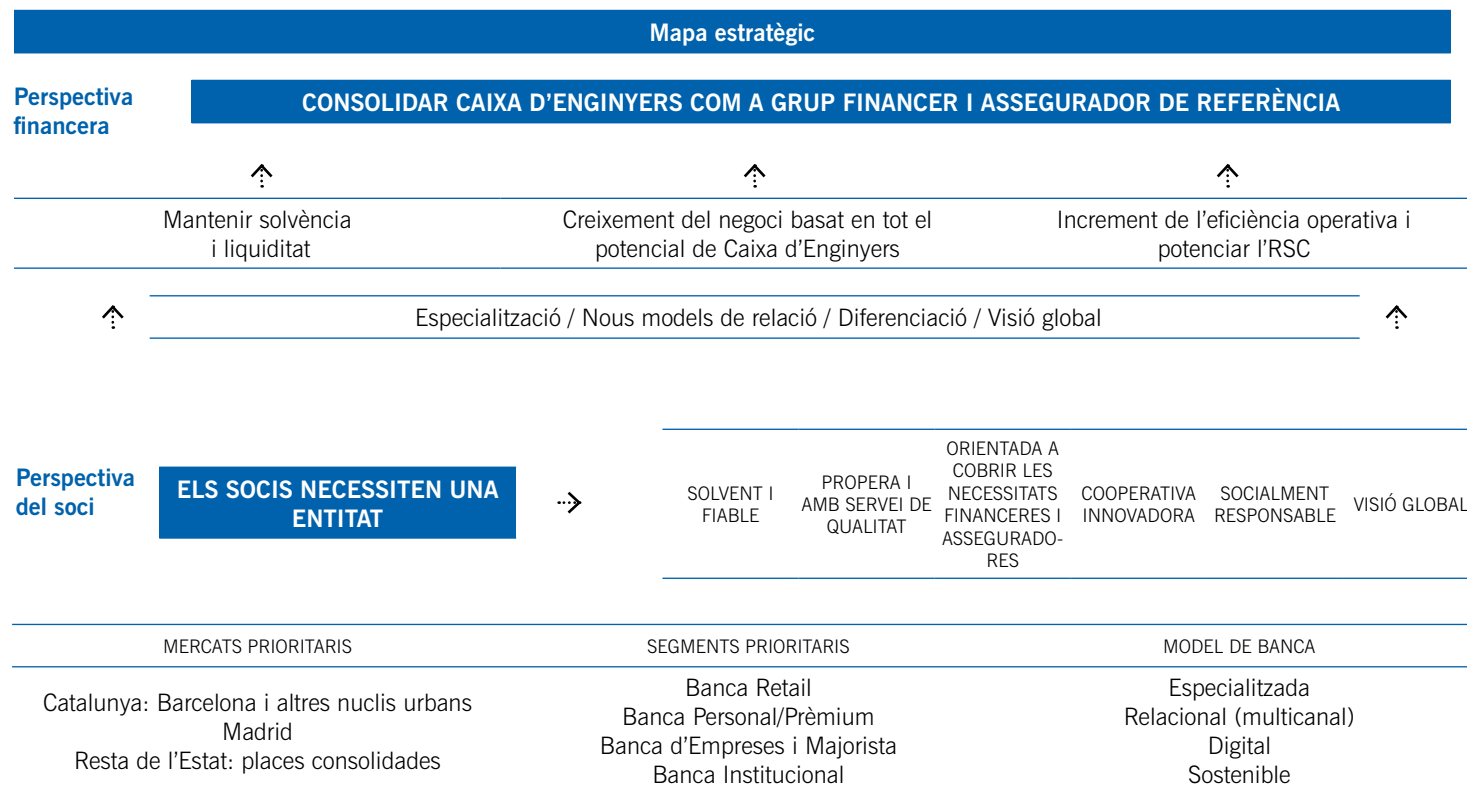
EIXOS ESTRATÈGICS

El Grup Caixa d'Enginyers estableix la seva estratègia al voltant dels objectius següents:

1. Millora de la qualitat dels serveis als socis

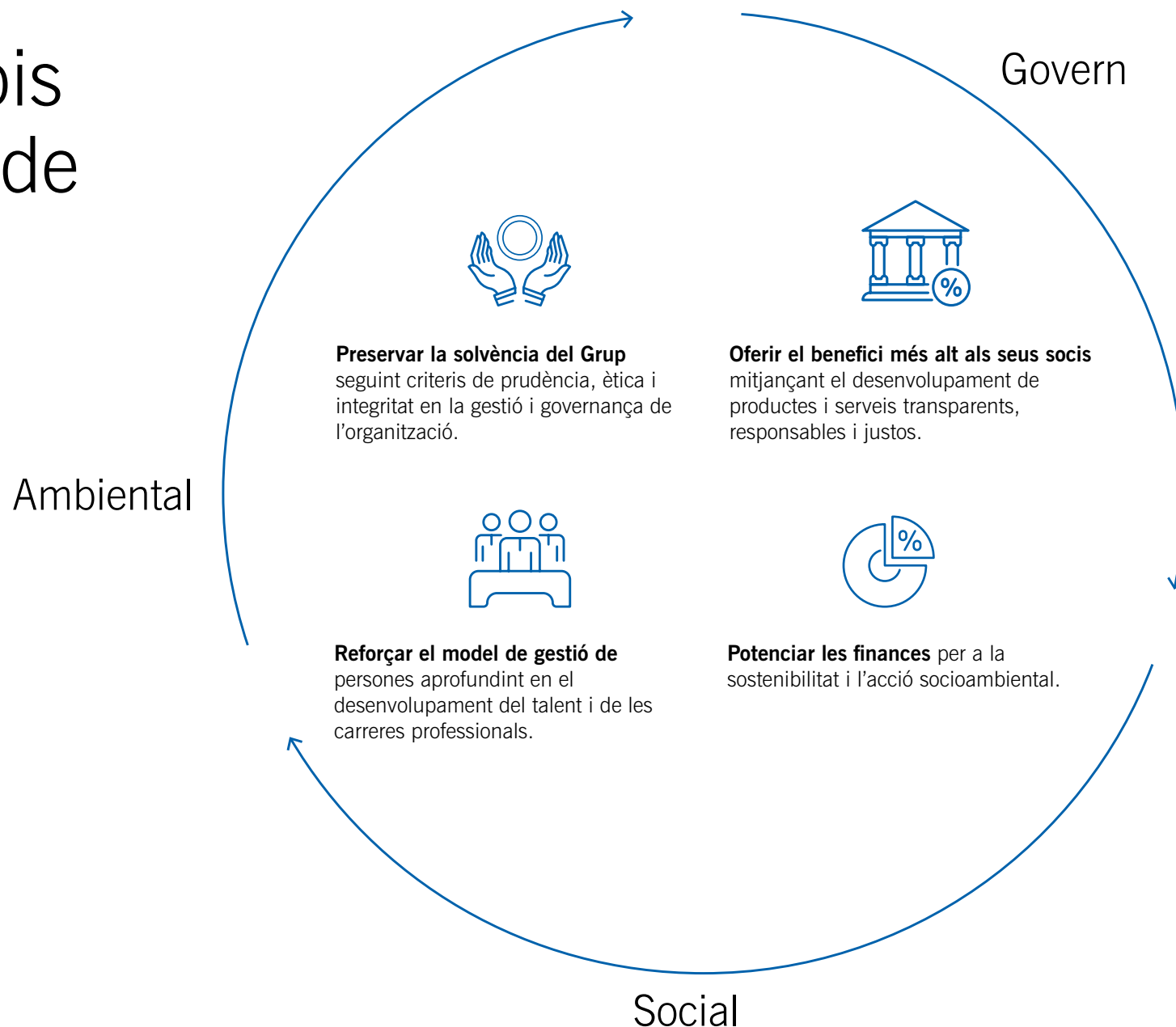
2. Personalització de la proposta de valor

3. Millora de l'eficiència i del model de productivitat

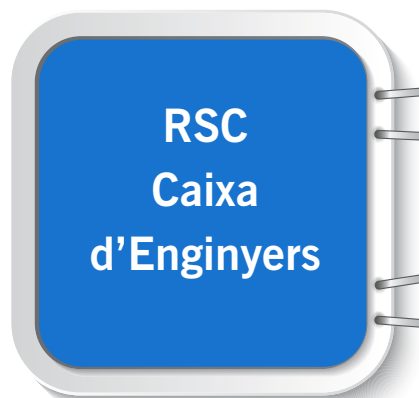

4.2 Els principis i l'estratègia de sostenibilitat

El Grup Caixa d'Enginyers ha fixat el pla de sostenibilitat centrat en:

El pla compta amb set àmbits d'actuació que impliquen tota l'organització de forma transversal.

PRUDÈNCIA I GESTIÓ DEL RISC	El nostre model de gestió del risc està basat en la sostenibilitat, qualitat en la gestió, responsabilitat, seguiment, compromís i independència.
ÈTICA I INTEGRITAT	La nostra activitat es regeix a través dels valors, principis i normes d'actuació recollits en el nostre Codi ètic, que promou el desenvolupament de les tasques professionals sota criteris d'honestedat, integritat, excel·lència, responsabilitat i transparència. Inversió responsable, sostenible i d'impacte.
RESPONSABILITAT DE LA INVERSIÓ I EL FINANÇAMENT	La nostra política de finançament i inversió integra criteris de drets humans, laborals, socials i de respecte al medi ambient. Les nostres inversions exclouen fabricants d'armes, d'explosius o de vehicles militars, fabricants de components específics per a la indústria militar (>10 % dels ingressos), fabricants de tabac i empreses de jocs d'atzar.
SERVEI AL SOCI	El nostre model cooperatiu i socialment responsable posa el soci en el centre de l'activitat. Tenim l'objectiu de proporcionar als nostres socis solucions completes adaptades a les seves necessitats i basades en la qualitat del servei, l'atenció, l'assessorament i la proximitat.
POLÍTICA DE PERSONAL	• Som ocupadors de qualitat i un dels nostres principals compromisos se centra en la formació i el desenvolupament dels nostres professionals. • La igualtat d'oportunitats és un dels principis de l'organització i treballem per assegurar-la a tots els nivells.
SOSTENIBILITAT I MEDI AMBIENT	• Promovem la inversió socialment responsable (ISR), que fomenta la sostenibilitat de l'economia i contribueix a protegir el medi ambient. • Impulsem iniciatives per millorar l'ecoeficiència de l'organització. • Preservem el medi ambient a través d'accions de sensibilització i mitigació dels efectes del canvi climàtic.
ACCIÓ SOCIAL	Canalitzem el nostre compromís amb la societat a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, que destina els seus recursos a millorar la qualitat de vida i el benestar, a facilitar la reinserció social i laboral de les persones, a protegir el medi natural i a fomentar la innovació, la formació i l'excel·lència professional.

ALIANCES PER A LA
SOSTENIBILITAT:

4.3 El compromís del Grup Caixa d'Enginyers amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'últim trimestre de l'exercici 2018, el Grup Caixa d'Enginyers va signar l'adhesió al Pacte Mundial de Nacions Unides, que té com a objectius principals promoure la incorporació dels deu principis de sostenibilitat en els àmbits de drets humans, medi ambient, normes laborals i lluita contra la corrupció en les activitats empresarials de tot el món i canalitzar accions que ajudin a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

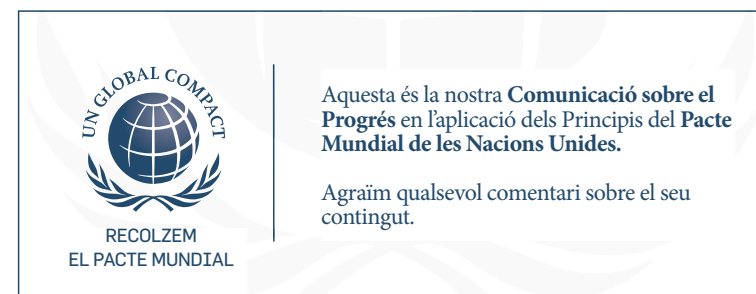
Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) suposen, per primera vegada, la mostra del compromís de les organitzacions en l'àmbit mundial per promoure accions que donin lloc al seu compliment i mesurar-ne l'impacte en la societat.

Les finances de la sostenibilitat se situen en el centre de l'estratègia del Grup, ja que des de la perspectiva de banca cooperativa incorporen el doble prisma pel qual desenvolupem la nostra funció: social i mercantil.

IMPLEMENTACIÓ

El 2019, s'han seleccionat tres ODS alineats als objectius estratègics, seguint la guia SDG Compass, desenvolupada per GRI, Pacte Global de Nacions Unides i World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), i sobre els quals el Grup té més capacitat d'impacte: Acció pel clima, Indústria, innovació i infraestructura i Treball decent i creixement econòmic.

A més de la seva selecció, s'implementaran mètriques objectives d'impacte que incidiran, al seu torn, en els objectius de negoci del Grup creant el cercle virtuós de les externalitats positives que generen aquestes iniciatives de negoci.

Tot seguit, es mostra com el Grup Caixa d'Enginyers ha contribuït el 2018 a cada un dels tres ODS identificats com a prioritaris, les mètriques que ha utilitzat per monitorar aquesta contribució i exemples de projectes que ha dut a terme.

ODS PRIORITARIS

COM CONTRIBUEIX EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS A AQUEST ODS

- Promoure el creixement de pimes a través de l'accés a serveis financers, així com l'emprenedoria i les microempreses.
- Aconseguir l'ocupació plena, productiva i digna per a totes les dones i els homes, inclosos els joves i les persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració per treball d'igual valor.

MÈTRIQUES

- 96 % dels contractes són indefinits, fet que contribueix a la generació d'ocupació estable.
- 3 % d'increment de la plantilla impulsant la creació d'ocupació respecte al 2017.
- +22.000 hores de formació, que corresponen a més de 500 € d'inversió en formació per empleat, amb la qual cosa s'afavoreix el desenvolupament professional dels empleats.
- 58 % dels proveïdors són locals.
- 42 % de les noves incorporacions d'empleats són menors de 30 anys.
- 800 participants en tallers i sessions de formació.
- +68 % de la inversió ISR gestionada per Caixa d'Enginyers Gestió es realitza en companyies que promouen l'ocupació inclusiva, el creixement econòmic, l'ocupació plena i el treball digne.
- Més de 240 emprenedors han participat en els nostres programes per a emprenedors.
- Més de 475 operacions realitzades per donar accés financer a empreses.

EXEMPLES DE PROJECTES ASSOCIATS / INICIATIVES QUALITATIVES

- Donem suport a la creació d'empreses a través del Premi Emprenedoria, que el 2018 va celebrar la seva 6a edició, i del Premi Idees Innovadores, 2a edició el 2018, a través del qual promovem la transformació d'idees en empreses reals.
- Aliança amb ASCA (Acció Solidària contra l'Atur), mitjançant la qual oferim préstecs per a emprenedors al 0 % d'interès.
- Programes de formació i tallers per a socis. Al llarg de l'any organitzem al voltant de quinze sessions amb l'objectiu d'oferir coneixements en matèria de finances i habilitats professionals.

COM CONTRIBUEIX EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS A AQUEST ODS

- Afavorir a les pimes l'accés a serveis financers per promoure una industrialització inclusiva i sostenible.
- Augmentar significativament la contribució de la indústria a l'ocupació i al producte intern brut.

MÈTRIQUES

- El 55 % dels fons ISR gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió impacten de forma positiva en la indústria, innovació i infraestructures.
- 33,5 % del crèdit està adreçat a empreses.
- Som signants del compromís amb els PRI (Principles for Responsible Investment) des de 2011.
- +7,9 M€ d'inversió destinada a la innovació.

EXEMPLES DE PROJECTES ASSOCIATS / INICIATIVES QUALITATIVES

- Fonengin ISR, FI, el primer fons d'inversió socialment responsable a Espanya, que compta amb la màxima qualificació en el Ràting de Sostenibilitat de Morningstar.
- Tenim una cartera de productes i serveis dissenyada per donar solució a les inversions dels professionals i de les empreses. Oferim solucions personalitzades a les necessitats del col·lectiu professional i de les empreses.
- Programa d'inversió tecnològica per afrontar els reptes de la proximitat amb els socis i la inversió en seguretat de la informació.

COM CONTRIBUEIX EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS A AQUEST ODS

- Donar suport i finançar projectes vinculats amb el medi ambient i la sostenibilitat que impactin positivament per evitar el canvi climàtic.
- Millorar l'educació, la sensibilització i la capacitat humana i institucional respecte a la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació al mateix, la reducció dels seus efectes i la detecció.
- Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques i estratègies corporatives.

MÈTRIQUES

- 22 % del total dels fons d'inversió i plans de pensions ISR contribueixen a mitigar els efectes del canvi climàtic.
- 1 M€ destinats al finançament verd i a crèdits de sostenibilitat.
- 100 % del consum d'energia és renovable.
- 100 % de l'organització és neutra en carboni.
- Més de 2.000 hectàrees protegides, amb la qual cosa contribuïm a la preservació de la biodiversitat.

EXEMPLES DE PROJECTES ASSOCIATS / INICIATIVES QUALITATIVES

- Tenim una cartera de solucions financeres sostenibles i responsables que han permès mobilitzar el 2018 més de 58 milions d'euros.
- CE Environment ISR, FI: el fons d'inversió que té el clar propòsit de promoure, a través de la inversió en empreses, la lluita contra el canvi climàtic.
- CE Climate Sustainability ISR, PP: el primer pla de pensions climàtic d'Espanya en el qual intervenen fins a un mínim del 50 % d'empreses líders en la innovació i lluita contra el canvi climàtic.
- Préstec ECO: ofereix finançament per millorar l'eficiència energètica d'habitatges i locals (aïllants tèrmics, calefacció, il·luminació de baix consum, fonts d'energia renovable, etc.) i per adquirir vehicles ecològics o electrodomèstics de classe energètica A o superior.

ODS DESTACATS

Atès que Caixa d'Enginyers destina el 10 % dels seus excedents al Fons d'Educació i Promoció, l'objectiu del qual és el desenvolupament d'activitats en benefici dels socis i l'acció social en general, i estableix altres polítiques que ajuden al desenvolupament sostenible, cal destacar que també s'ha contribuït als següents ODS.

A l'ODS 4, amb una inversió de més de 635.000 € destinats a programes de beques i professionals, la participació de 482 joves en els programes de beques i premis, més d'un milió d'euros invertits en préstecs a estudis d'accés a la universitat, la participació en l'EFEC (Educació Financera a les Escoles de Catalunya), cinquanta aliances amb universitats i col·legis professionals i una inversió de més de 256.000 € en formació a empleats.

En relació amb l'ODS 5, el Grup Caixa d'Enginyers compta amb un Pla d'Igualtat vigent a la companyia des de 2006 i amb un 42 % de dones a la plantilla. A més, ha realitzat una tasca de promoció de les STEM (Ciència, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques) entre dones, la qual cosa ha beneficiat més de 450 estudiants d'enginyeria.

Amb l'objectiu de participar en l'ODS 10, el Grup Caixa d'Enginyers manté dotze aliances amb ONG d'acció social, de les quals es beneficien 35.000 persones.

Finalment, cal fer menció a la participació del Grup Caixa d'Enginyers com a signant del Pacte Mundial i com a membre de Spainsif. A través de Caixa d'Enginyers Gestió, signant d'UN PRI, i com a membre d'UNACC i EABC, signant dels Principis de Banca Responsable promoguts per UNEP FI. D'aquesta manera s'ha contribuït a l'ODS 17.

05

Reptes i oportunitats

Reptes i oportunitats

El Grup Caixa d'Enginyers és conscient que, per la seva activitat, té un alt grau de responsabilitat en l'aportació al benestar de la societat, la seva qualitat de vida i el seu futur. La incorporació de criteris ambientals, socials i de bon govern en la presa de decisions de finançament i inversió, la inclusió de la responsabilitat ambiental i social en el model de govern i la integració d'una cultura empresarial alineada amb les expectatives dels empleats es presenten com els principals reptes per a l'Entitat. Els principals reptes en matèria de sostenibilitat són els següents:

ÀMBIT ECONÒMIC

Digitalització

L'impuls digital cap a una relació més estreta entre els socis i el Grup Caixa d'Enginyers és una de les línies estratègiques en què el Grup es basa fermament. Addicionalment, la proximitat del client mitjançant nous canals de gestió de les seves activitats financeres així com d'una alternativa de comunicació forma part d'una estructura moderna fruit d'una estratègia innovadora sobre la qual el Grup Caixa d'Enginyers estableix la seva línia d'actuació. A l'apartat **4. «Estratègia del Grup Caixa d'Enginyers»** d'aquesta memòria i a l'apartat **6.2. «Servei als socis»** de la *Memòria Anual* 2018, així com al capítol **8.1. «Socis»** d'aquesta memòria, es pot consultar en detall l'enfocament que ha aplicat el Grup Caixa d'Enginyers en aquest sentit.

Més regulació

El **marc regulador** del sector en el qual opera el Grup Caixa d'Enginyers és cada vegada més robust i complex. Les noves polítiques, regulacions i normatives convergeixen en un ecosistema més fragmentat que, fins i tot amb la intenció d'evitar crisis futures, minva el creixement de l'Entitat i afavoreix el desenvolupament d'entitats més adaptades com són les *fintech*.

Les noves normatives en aspectes com ara comptabilitat i fiscal, mercats, govern corporatiu, liquiditat, solvència, protecció del client, *data-protection* i prevenció de blanqueig, entre d'altres, són cada vegada més exigents, fet que requereix una capacitat d'adaptació per part de l'Entitat.

El Grup Caixa d'Enginyers prioritza la prudència en la gestió i el control del risc com a mitjans d'adaptació als canvis legislatius que s'hi desenvolupen. La

presència en associacions sectorials permet participar i anticipar possibles impactes en l'activitat derivats dels esmentats canvis legislatius. Al **capítol 7. «Model de gestió de riscos»** d'aquesta memòria, així com a l'apartat **7. «Gestió del risc»** de la *Memòria Anual* 2018, s'aprofundeix en la capacitat de l'Entitat d'adaptar-se i de gestionar aquests reptes.

Reputació del sector

Com a actor del sector bancari, el Grup Caixa d'Enginyers s'enfronta també a la **reconstrucció reputacional bancària** destruïda durant els anys de crisi financera. El repte implica ser capaç de demostrar una **gestió responsable** a una societat cada vegada més exigent i informada. A l'apartat **7. «Gestió del risc»** de la *Memòria Anual* 2018, es descriu la repercussió i el repte al qual s'enfronta el sector en general i el Grup Caixa d'Enginyers en particular.

El Grup adopta estàndards rigorosos **d'ètica i govern corporatiu** en la convicció que els valors ètics fonamenten la seva manera d'actuar i en l'interès de generar **confiança** i guanyar **fidelitat** en complir les expectatives de la societat. Es fa un esforç en aportar la **transparència** demandada per tal de no donar lloc a cap dubte sobre el nostre compromís ètic. A més, fem ús de les **finances responsables** per contribuir a la construcció d'una economia que prioritza les qüestions d'aquesta índole.

En aquest sentit, i fruit de la transversalitat d'aquest repte, la companyia dona resposta a aquests reptes a través dels seus compromisos i de les seves polítiques esmentats als diferents capítols d'aquesta memòria, en especial, al **8.1. «Socis»** d'aquesta memòria i al **6.2. «Servei als socis»** de la *Memòria Anual* 2018.

ÀMBIT SOCIAL

Desigualtat social

La crisi econòmica esmentada abans, així com la transformació digital, han intensificat la **desigualtat social**, un fet que ha avivat l'**exclusió financera**.

Hi ha, a més, grups vulnerables com els col·lectius de rendes baixes, els estudiants i els emprenedors, que, com a conseqüència de la precarietat laboral, tenen grans dificultats per accedir al crèdit.

La resposta del Grup Caixa d'Enginyers a aquests reptes s'explica en detall al capítol **8.3. «Societat»** d'aquesta memòria. En aquest sentit, cal destacar que el Grup Caixa d'Enginyers facilita l'accés al crèdit i desenvolupa solucions que encaixin amb les seves necessitats, alhora que s'ocupa de la seva preparació i col·labora en plans de formació que permetin als joves accedir al mercat laboral. Així mateix, disposa d'una Fundació per a la implementació i finançament de programes que permetin contribuir a millorar la qualitat de vida de les persones i aconseguir un millor desenvolupament social, educatiu i ambiental.

Més demanda de productes socialment responsables

La sensibilització de l'impacte que genera la presa de decisions d'inversió per part dels inversors està augmentant. Cada vegada hi ha més estudis que demostren que el retorn dels fons d'inversió que incorporen criteris ambientals, socials i de govern és més gran, i que, per tant, la visió holística de la inversió i un enfocament a mitjà i llarg termini aporten més valor a l'inversor.

El Grup Caixa d'Enginyers entén que només existeix una manera de créixer: de forma **sostenible i socialment responsable** destinant esforços a la millora de la societat. Per a això situa l'**educació** i la **sensibilització** com a elements clau de l'**estratègia d'inversió socialment responsable**. Al capítol **9. «Productes i serveis responsables»** d'aquesta memòria es desglossen i es descriuen els diferents productes en matèria d'inversió responsable del Grup Caixa d'Enginyers.

Pel que fa a altres **reptes socials** com són el sobreendeutament i altres riscos financers, el Grup continuarà promocionant l'alfabetització financera entre els socis i la societat amb diferents iniciatives pedagògiques.

ÀMBIT AMBIENTAL

El **deteriorament ambiental i la lluita contra el canvi climàtic**, conseqüència de la mateixa activitat i dels criteris de finançament i inversió, són reptes als quals el Grup pretén donar resposta des de les dues perspectives.

Finançament de projectes verds i lluita contra el canvi climàtic

El focus del Grup Caixa d'Enginyers és la integració de criteris de preservació del medi ambient en el finançament de projectes, que s'explica als apartats **9. «Productes i serveis responsables»** i **8.3. «Societat»**.

Maximització de l'eficiència en el mateix consum

El Grup Caixa d'Enginyers reconeix la importància d'informar sobre l'impacte mediambiental que genera l'organització i les mesures que està prenent per reduir-lo, avançant en el report d'informació sobre l'estratègia de canvi climàtic i incloent-hi objectius i indicadors. Al capítol **8.5. «Medi ambient»** d'aquesta memòria, es descriu el progrés en aquest àmbit.

06

Govern corporatiu

El Grup Caixa d'Enginyers té el ferm compromís d'enfortir les seves activitats inspirant-se en els seus valors d'ètica, transparència i bon govern amb la finalitat de generar informació de qualitat als seus grups d'interès, crear criteris de conducta per a tots els integrants i consolidar un model de negoci sostenible, sempre sota el màxim respecte i compliment cap als drets humans. És per això que posa a la disposició de tots els grups d'interès un Codi ètic que reflecteix els principis i valors, d'acord amb el respecte dels drets humans, que el Grup Caixa d'Enginyers exigeix tant a empleats com a professionals col·laboradors amb l'Entitat.

L'Assemblea General, el Consell Rector i, com a organisme delegat del Consell, la Comissió Executiva són els òrgans de govern que exerceixen funcions de control i gestió. Els esmentats òrgans de govern també reben el suport de dues comissions assessores i de supervisió, la Comissió d'Auditoria i Riscos i la Comissió de Nomenaments i Retribucions, que afavoreixen el control i la democràcia interna del Grup Caixa d'Enginyers.

Amb l'objecte d'afavorir la independència i objectivitat en les

tasques de supervisió, i en línia amb les millors pràctiques acceptades, la Direcció d'Auditoria Interna de l'Entitat té dependència directa de la Comissió d'Auditoria i Riscos. A aquesta Comissió també reporta directament la Sub-direcció General de l'Àrea de Gestió Global del Risc.

Sota la dependència del Consell Rector, la Direcció General participa en el control i la gestió de l'organització, funcions que queden recollides en els seus Estatuts. El Comitè de Direcció, com a òrgan de govern intern de gestió i control de l'Entitat, depèn d'aquesta Direcció General.

L'estructura organitzativa té per objectiu la col·laboració entre totes les àrees que formen el Grup Caixa d'Enginyers, i d'aquesta manera oferir als socis propostes personalitzades, transversals, transparents i de qualitat.

Tot seguit, es resumeixen les facultats i responsabilitats de cada un dels òrgans socials i de govern de l'Entitat.

6.1 Estructura organitzativa

ASSEMBLEA GENERAL

L'Assemblea General és l'òrgan suprem d'expressió de la voluntat social del Grup Caixa d'Enginyers. El seu funcionament i les seves facultats queden recollits en els Estatuts de l'Entitat i està integrada pels socis o els seus representants. A més, té la facultat per debatre sobre assumptes del seu interès i prendre decisions pel que fa a la política general de l'Entitat.

CONSELL RECTOR

El Consell Rector és el principal òrgan d'administració, responsable del govern, gestió i representació de l'Entitat, i s'encarrega de l'alta gestió, la supervisió dels directius i la representació de la societat cooperativa. Actualment, està format per tretze membres. Dotze dels membres són escollits pels socis tenint en compte la seva trajectòria i la seva experiència, tret del representant dels professionals de l'Entitat (conseller laboral), que és escollit pels seus empleats. Les seves facultats representatives s'estenen a tots els actes relacionats amb les activitats que integren l'objecte social. És competent

per establir les directrius generals d'actuació i per exercir les facultats que no estiguin reservades per llei, o pels Estatuts, a altres òrgans socials. La seva actuació es durà a terme amb subjecció a la llei, als Estatuts i a la política general fixada per l'Assemblea General.

El Consell, d'acord amb l'Assemblea General i el president honorari, té les funcions més rellevants com són la representació legal de l'Entitat, la convocatòria de sessions dels òrgans dels quals forma part, la vigilància i el compliment dels acords societaris, la firma social i l'execució dels acords adoptats pels òrgans.

El Consell es reuneix tantes vegades com calgui per al bon acompliment de les seves funcions i com a mínim sis vegades l'any.

Comissió de Nomenaments i Retribucions

Aquesta comissió delegada del Consell Rector s'encarrega de supervisar i assessorar en matèria de remuneració, selecció i nomenament dels membres del Consell, de l'Alta Direcció, del personal clau i dels titulars de les funcions de control intern. És responsable de l'anàlisi i del seguiment periòdic de la política de selecció, nomenament i destitució dels càrrecs esmentats anteriorment, així com de la Política Retributiva, per tal d'assegurar que estigui alineada amb una gestió sana i prudent de l'Entitat. La Comissió de Nomenaments i Retribucions està integrada per cinc membres del Consell: president, secretari i tres vocals, un dels quals és el conseller laboral. Aquesta Comissió, que es reuneix amb una periodicitat mínima anual, es regeix per un reglament

intern de funcionament, aprovat pel Consell Rector, en el qual es recullen les funcions, responsabilitats, atribucions i obligacions esmentades.

Comissió d'Auditoria i Riscos

Es tracta de la comissió delegada del Consell Rector, de naturalesa supervisora i d'assessorament, destinada a fer l'anàlisi i el seguiment periòdic del risc en l'àmbit de les atribucions delegades. El seu objectiu és assessorar el Consell en la determinació i el seguiment de l'estratègia de riscos i de les funcions de control intern de l'Entitat (gestió de riscos financers, compliment normatiu, seguretat i auditoria interna). Es reuneix amb una periodicitat mínima trimestral i està composta per cinc membres del Consell: president, secretari i tres vocals. El reglament intern de funcionament de la Comissió,

Consell Rector per gènere	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Total	11	2	13	11	2	13	12	1	13

aprovat pel Consell Rector, recull les funcions, responsabilitats, atribucions i obligacions esmentades anteriorment.

DIRECCIÓ GENERAL

És l'òrgan encarregat de la direcció executiva del Grup Caixa d'Enginyers i, a aquest efecte, amb facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup i de coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control. L'Alta Direcció (Direcció General) participa activament en el sistema de control intern de Caixa d'Enginyers i està constantment informada per totes les funcions encarregades de supervisar la seva efectivitat. Així mateix, la Direcció General de Caixa d'Enginyers és, al seu torn, la representant de l'Entitat davant del SEPBLAC.

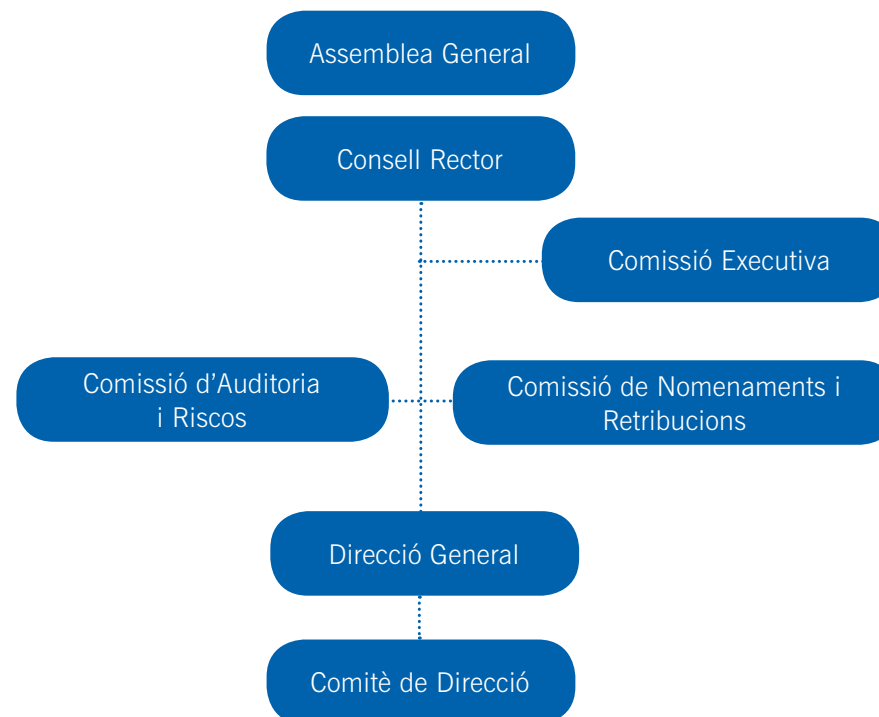
COMITÈ DE DIRECCIÓ

La seva funció és la d'implementar les línies estratègiques del Grup i, a aquest efecte, amb facultats generals en matèria d'organització i gestió del Grup, així com en la coordinació de les diferents àrees de negoci, suport i control i altres àrees clau de l'Entitat. Actualment, i per donar resposta a la nova realitat del Grup, s'han format dos comitès:

Comitè de Direcció de Caixa d'Enginyers: implementa les línies estratègiques de l'Entitat.

Comitè de Direcció del Grup Caixa d'Enginyers: implementa les línies estratègiques de totes les societats que componen el Grup.

El Grup Caixa d'Enginyers té normes internes de conducta i polítiques corporatives que procedeixen de recomanacions, que estan, al seu torn, alineades amb els estàndards de bon govern. A continuació, es recullen els procediments amb què compta el Grup Caixa d'Enginyers dins del govern corporatiu per reafirmar el seu compromís amb les bones pràctiques.

6.2 Bon govern

CODI ÈTIC | VALORS, PRINCIPIS I NORMES D'ACTUACIÓ

El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels seus grups d'interès el Codi ètic, en el qual s'estableixen els valors, principis i normes que regeixen l'Entitat i els seus professionals. No obstant això, a causa del seu model de negoci i a l'àmbit d'actuació del Grup Caixa d'Enginyers, es considera una activitat amb risc de vulneració dels drets humans baix. Així doncs, el Codi constitueix una eina que promou el desenvolupament de les tasques professionals dels empleats, directius i membres dels òrgans de govern segons criteris d'honestedat, integritat, excel·lència, responsabilitat i transparència. Els aspectes que recull el Codi es revisen anualment i s'expliquen amb més detall en el Reglament del Codi ètic.

D'altra banda, l'Entitat complementa allò que recull el Codi ètic amb l'elaboració i la implantació de normes d'actuació sobre matèries concretes. La Política de Prevenció de Riscos Penals estableix una estructura per prevenir conductes il·lícites i procediments d'actuació davant de situacions compromeses. Per tant, el Codi ètic

actua com a marc a partir del qual es desenvolupen polítiques específiques, que també integren el sistema de compliance.

Quant a la prevenció del blanqueig, s'han harmonitzat, en l'àmbit europeu, normes i requisits en la lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme. L'Entitat té una Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, aprovat pel Consell Rector, que inclou mesures encaminades a prevenir i/o detectar i comunicar operacions sospitoses d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals i/o el finançament del terrorisme.

El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels seus treballadors un canal de comunicació intern (Canal ètic) a través del qual poden notificar possibles incompliments del Codi ètic o de les normes que el desenvolupen. Aquest canal garanteix la confidencialitat dels treballadors i els permet seleccionar destinataris de diferents àmbits de responsabilitat.

POLÍTICA DE REMUNERACIONS

La Política de Remuneracions del Grup Caixa d'Enginyers defineix els principis per afavorir una retribució coherent i alineada amb una gestió sana i prudent de l'Entitat i amb la regulació vigent. El Consell Rector és el màxim òrgan decisor i garant en l'aplicació de la Política Retributiva, així com de garantir-ne l'aplicació. El Consell Rector, o bé la Comissió Executiva en què ha delegat aquesta facultat, aprova la Política de Remuneracions. La Comissió de Nomenaments i Retribucions té la responsabilitat de fer una avaluació amb una periodicitat mínima anual del grau de compliment de l'esmentada política. Els Estatuts del Grup Caixa d'Enginyers estableixen que els membres del Consell Rector rebran l'import de les despeses associades a l'acompliment de la seva funció i que podran ser compensats per la realització de qualsevol activitat pròpia del seu càrrec mitjançant el pagament de dietes. L'Assemblea General és l'òrgan que fixa i autoritza aquestes dietes. El Grup Caixa d'Enginyers publica anualment el document *Informació amb rellevància prudencial*, en el qual proporciona als grups d'interès dades sobre les remuneracions meritades a favor dels membres del Consell i dels titulars de funcions clau i de control intern, entre d'altres.

GESTIÓ DE CONFLICTES D'INTERESSOS

Les normes de conducta ofereixen un marc per a la prevenció, la gestió i, si s'escau, la resolució de possibles situacions de conflicte d'interessos que puguin sorgir en l'entorn del Consell Rector, de les seves comissions delegades, de la Direcció General o de les persones que hi estan vinculades.

IDONEÏTAT DELS ÒRGANS DE GOVERN

Aprovada pel Consell Rector, la Política de Selecció i Nomenaments estipula que, en l'avaluació de la idoneïtat dels candidats, cal tenir en compte aspectes de rellevància com la trajectòria, l'honorabilitat professional, l'experiència i els coneixements, així com el grau d'adequació a les funcions que han d'exercir, i s'han d'evitar tendències que generin qualsevol tipus de discriminació. L'aplicació de la política garanteix que els membres dels òrgans de govern disposen de les competències adequades per exercir el bon govern de l'Entitat.

07

Model de gestió de riscos

Sistema de gestió de riscos (govern de riscos corporatius)

El Grup Caixa d'Enginyers té com una de les seves màximes prioritats preservar el patrimoni dels seus socis a través d'una gestió prudent dels riscos, garantint així la necessària estabilitat financera a través de ràtios adequades de solvència i liquiditat i mantenint relacions de confiança a llarg termini.

La identificació, el mesurament, la gestió, així com el control i el seguiment dels riscos inherents a l'activitat del Grup, es constitueixen com a objectius fonamentals, sempre dins d'un marc d'optimització de la gestió global dels riscos, incloent-hi principalment el risc de crèdit i de contrapart, els riscos estructurals de tipus d'interès i de liquiditat, el risc de mercat, el risc operacional, els riscos de compliment i blanqueig de capitals i el risc reputacional.

D'altra banda, els canvis en el sector financer esdevinguts en els últims anys han posat de manifest la importància crucial que té per a les entitats financeres la gestió adequada dels seus riscos. Per al Grup Caixa d'Enginyers, la gestió del risc constitueix un pilar essencial de la seva estratègia competitiva, tenint per objectiu la preservació dels seus nivells de solvència i impulsant, al seu torn, el desenvolupament del negoci. El risc és inherent al negoci del Grup Caixa d'Enginyers i, per això, s'ha d'establir una gestió del risc professionalitzada, robusta i present a tota l'organització.

Risc	Òrgan
Risc de crèdit	Sub-direcció General
Risc operacional	
Risc de mercat	
Risc de liquiditat	
Risc de tipus d'interès	
Altres riscos	Direcció Financera
Riscos de negoci	

La identificació, el mesurament, la gestió, així com el control i el seguiment dels riscos inherents a l'activitat del Grup, es constitueixen com a objectius fonamentals.

El sistema de govern i organització de la funció de riscos es compon dels òrgans següents:

- **Consell Rector:** és l'òrgan encarregat d'establir el marc de gestió dels riscos a través de la definició de polítiques, sistemes i procediments de control intern, i la supervisió del seu compliment.
- **Comissió d'Auditoria i Riscos:** analitza i realitza el seguiment periòdic del risc en l'àmbit de les atribucions delegades i assisteix el Consell Rector en la determinació i el seguiment de l'estratègia de riscos. Les funcions principals de la Comissió es recullen en un reglament específic.
- **Comissió Executiva i Comissió de Nomenaments i Retribucions:** intervenen en la gestió de riscos amb el compliment de les seves funcions.
- **Direcció de Gestió Global del Risc i Sub-direcció General:** sota la dependència directa de la Direcció General, monitoren de manera integral la gestió del risc del Grup i ho reporten directament a la Comissió d'Auditoria i Riscos.

Així mateix, el Grup Caixa d'Enginyers disposa de diversos comitès constituïts que s'impliquen en la gestió dels riscos.

- Comitè de Direcció
- Comitè de Gestió Global del Risc
- Comitè de Risc Operacional i Qualitat
- Comitè de Política Creditícia
- Comitè de Crèdits
- Comitè de Mercats Financers
- Comitè ALM
- Comitè de Plans de Recuperació i Resolució
- Comitè de Seguretat i Salut
- Comitè MiFID/RIC
- Comitè de Prevenció del Blanqueig de Capitals
- Comitè de Risc Reputacional

A més, la responsabilitat de control i monitoratge de cadascun dels riscos principals associats a l'activitat de l'Entitat recau sobre diversos òrgans de govern en funció del risc.

MARC D'APETÈNCIA PEL RISC

En el marc global d'apetència, es defineixen de manera explícita els límits en què poden operar els gestors de l'Entitat, d'acord amb la missió, la visió, els valors i els eixos estratègics del Grup Caixa d'Enginyers, així com amb el pla estratègic i de negoci. És important que el Marc d'Apetència pel Risc tingui una formulació clara i concisa, i que persegueixi un perfil de risc mitjà-baix.

El Grup Caixa d'Enginyers estableix un sistema en el qual el Marc d'Apetència pel Risc es troba integrat a la Política de Gestió del Risc i aprovat pel Consell Rector, que, al seu torn, determina els riscos i el nivell de tolerància a aquests riscos que el Grup està disposat a assumir per assolir els seus objectius de negoci.

És important que el Marc d'Apetència pel Risc tingui una formulació clara i concisa, i que persegueixi un perfil de risc mitjà-baix.

MODEL DE LES TRES LÍNIES DE DEFENSA

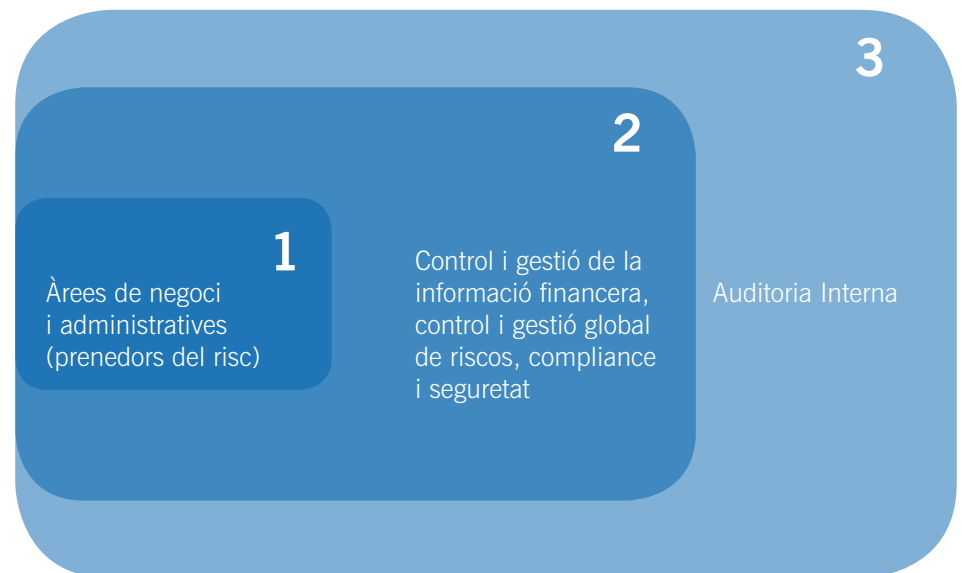
El model sorgeix a partir de la identificació de tres línies que formen part d'una gestió efectiva dels riscos:

- Àrees de negoci i operatives que són propietàries dels riscos i els gestionen (1a línia de defensa)
- Òrgans de govern i de l'Alta Direcció que ajuden a crear i monitorar els controls de la primera línia de defensa (2a línia de defensa)
- Auditoria Interna com a mecanisme verificador de l'efectivitat del sistema de control intern i la gestió de riscos (3a línia de defensa)

El model distingeix tres grups que participen en l'efectiva gestió dels riscos:

- **Primera línia de defensa (1LD):** les funcions que són propietàries dels riscos i els gestionen. És responsable de mantenir un control intern i efectiu i d'executar procediments de control sobre els riscos. Està constituïda per les àrees de negoci i/o operativa.

- **Segona línia de defensa (2LD):** les funcions que supervisen els riscos i desenvolupa funcions de gestió de riscos i compliment per monitorar els controls de la primera línia de defensa. Les funcions específiques comprenen:
 - Gestió de riscos
 - Compliment
 - Seguretat
 - Control, que monitora riscos financers, així com l'emissió de la informació financera
- **Tercera línia de defensa (3LD):** assumida íntegrament per Auditoria Interna, proporciona als òrgans de govern i a l'Alta Direcció un assegurament comprensiu basat en el més alt nivell d'independència dins del Grup Caixa d'Enginyers.

RISC REPUTACIONAL

El Grup Caixa d'Enginyers entén la importància del risc reputacional. L'esmentat risc es refereix al perjudici que per al Grup comporta una informació o publicitat negativa en relació amb les seves pràctiques de negoci, sigui certa o no, i que pugui afectar la seva base de clients, els seus costos de litigació o els seus ingressos. Està associat a les repercussions que per al Grup poden suposar el descrèdit o la desconfiança davant de la seva clientela actual i potencial. El risc reputacional està especialment vinculat a la funció de compliment, atesa la forta afectació a la reputació que implica la possibilitat de rebre sancions, econòmiques o no, o de ser objecte d'un altre tipus de mesures disciplinàries per part d'organismes supervisors. Així mateix, inclou el risc de conducta, que procura mesurar i gestionar els riscos de perjudicis que es causin als socis i a la integritat del mercat.

També és d'especial importància la gestió adequada dels aspectes següents:

- **Comercialització de productes financers complexos.** L'Entitat té polítiques específiques per al disseny i llançament de productes nous.
- **Actuacions relacionades amb el blanqueig de capitals.** L'Entitat té una Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, aprovat pel Consell Rector, que inclou mesures encaminades a prevenir i/o detectar i comunicar operacions sospitoses d'estar relacionades amb el blanqueig de capitals i/o el finançament del terrorisme.

- **Transparència amb la clientela en relació amb l'operativa bancària.**

L'Entitat té un Servei d'Atenció al Soci/Client davant del qual els usuaris de serveis bancaris de l'Entitat poden adreçar les seves queixes i/o reclamacions, amb la independència necessària per emetre la seva resolució, i amb un reglament de funcionament en què es descriuen les funcions i responsabilitats d'aquest organisme. Així mateix, compta amb la figura del Defensor del Client, extern a l'Entitat, a qui els usuaris de serveis bancaris de l'Entitat també poden adreçar les seves queixes i/o reclamacions. D'altra banda, l'Entitat manté un nombre reduït de queixes i/o reclamacions amb organismes oficials i supervisors.

El risc reputacional està especialment vinculat a la funció de compliment, atesa la forta afectació a la reputació que implica la possibilitat de rebre sancions, econòmiques o no, o de ser objecte d'un altre tipus de mesures disciplinàries per part d'organismes supervisors.

COMPLIMENT I ESTRATÈGIA FISCAL

Compromís de compliment normatiu

El Grup Caixa d'Enginyers no considera el compliment normatiu com quelcom imperatiu, sinó com una convicció, compromís i garantia davant de les seves parts interessades d'excel·lència en la gestió. El compliment normatiu va més enllà del compliment de les normes legals internacionals, nacionals o autonòmiques, i se centra en la mateixa autoexigència i autoregulació de l'Entitat. Aquesta autoregulació es vertebra, com s'ha indicat anteriorment, pel desenvolupament a través del Codi ètic d'un cos normatiu intern que, alineat amb l'esmentat Codi, preservi els valors d'integritat, transparència, solvència i servei i que passa, com no pot ser de cap altra manera, per l'observança de quantes normes i estàndards s'hi hagin d'aplicar.

Aquest cos normatiu intern que pretén sobrepassar l'exclusiu compliment legal, encara que l'hi inclou, prova de salvaguardar els interessos i d'evitar qualsevol asimetria en els grups d'interès que vagi contra els valors ètics de l'Entitat. Per a això, i amb l'aprovació dels òrgans de govern, s'han definit polítiques internes per aconseguir, principalment:

- **Un bon govern corporatiu.** La gestió i administració de l'Entitat s'ha de dur a terme per personal amb capacitats idònies i amb prestigiosa trajectòria professional, i delimitant les funcions i responsabilitats en les preses de decisió.
- **La protecció del soci/client** com a inversor, client bancari o assegurador. El servei o producte ofert ha de ser adequat a les necessitats dels socis/clients, actuant a tota hora amb total transparència.
- Una **comunicació comercial clara, transparent i no enganyosa.** Tota la informació publicitària ha de ser oportuna i completa, d'acord amb els estàndards i les lleis aplicables.
- **La protecció del mercat,** en particular el mercat de valors. La igualtat i l'accés simètric a la informació del mercat és essencial a fi de vetllar pel seu funcionament correcte.
- **La prevenció de conflictes d'interès.** L'interès del soci/client i de la transparència del mercat estan per davant de qualsevol interès contraposat, sigui d'Entitat o individual.
- **La prevenció d'il·lícits.** El Grup Caixa d'Enginyers no tolera ni assumeix cap classe de benefici directe o indirecte que provingui de qualsevol pràctica il·lícita o contrària als seus valors ètics, tenint un compromís i unes normes internes de col·laboració i de restitució de danys a tots els nivells en cas de produir-se qualsevol situació. Entre d'altres, es troba la Política de Prevenció del Blanqueig de Capitals i del Finançament del Terrorisme, com a delictes troncal a prevenir dins de qualsevol altre possible il·lícit.

El Grup Caixa d'Enginyers no considera el compliment normatiu com quelcom imperatiu, sinó com una convicció, compromís i garantia davant de les seves parts interessades d'excel·lència en la gestió.

Estratègia fiscal

El Consell Rector de Caixa d'Enginyers i els Consells d'Administració o Administradors Únics de les entitats filials són els màxims òrgans de representació de les entitats. En l'exercici de les seves funcions, tenen la facultat de formular l'estratègia fiscal, així com de definir els procediments adequats per garantir una coordinació adequada dels departaments implicats en la política fiscal i de determinar els recursos necessaris per al compliment de les seves funcions.

L'estratègia fiscal del Grup Caixa d'Enginyers es fonamenta en el principi de contribució fiscal en compliment de la normativa en matèria fiscal de la jurisdicció del país d'activitat. La seva aplicació es basa en la utilització de mecanismes de control adequats per al compliment de les obligacions fiscals, aplicats amb la diligència deguda, a fi d'impedir conductes il·lícites o fraudulentos en matèria de fiscalitat.

El desenvolupament de l'estratègia fiscal del Grup Caixa d'Enginyers es duu a terme en línia amb l'estratègia comercial i de negoci, el cooperativisme i l'aportació a la societat, així com la transparència als socis, a la societat i a les autoritats fiscals. En la seva aplicació, es posa especial èmfasi en la identificació,

supervisió i control de les obligacions fiscals, que s'apliquen sobre la base dels principis següents:

- **Presa de decisions de forma diligent**, valorant les operacions entre parts vinculades a partir del principi de lliure competència, arm's lenght, segons allò que estableix la normativa de l'OCDE, quedant totalment prohibida la realització d'operacions vinculades encaminades a traslladar beneficis cap a entitats de tributació més baixa o amb bases imposables negatives, així com la utilització d'estructures o realització d'operacions artificioses amb l'objectiu d'evadir impostos.
- **Col·laboració i presentació de formularis** a l'Administració Tributària en compliment de la legislació fiscal vigent.

Caixa d'Enginyers es troba adherida al Codi de Bones Pràctiques de l'Agència Estatal de l'Administració Tributària.
- **Actuació** dels diferents departaments implicats d'acord amb els principis de cooperació, objectivitat, integritat, confidencialitat, transparència i bona fe.

- **Comunicació** als òrgans de govern de les entitats del Grup Caixa d'Enginyers de les principals operacions amb implicació fiscal.

El risc fiscal que assumeix el Grup Caixa d'Enginyers està associat als criteris interpretatius de la normativa fiscal o reguladora, així com a possibles errors de *reporting* de dades a l'Administració Tributària.

Els productes financers es configuren i comercialitzen amb prèvia anàlisi de les seves implicacions fiscals, tant per al Grup Caixa d'Enginyers com per als socis, minimitzant d'aquesta manera els riscos fiscals i reputacionals.

L'estratègia fiscal del Grup Caixa d'Enginyers es fonamenta en el principi de contribució fiscal en compliment de la normativa en matèria fiscal de la jurisdicció del país d'activitat.

08

Compromís de valor compartit

8.1. Socis:
representen el
centre de la
estratègia.

8.2. Empleats:
són el reflex
de la cultura
empresarial.

8.3. Societat:
són els receptors
de l'activitat i del
compromís amb
l'entorn social.

8.4. Proveïdors:
són un agent
clau per al
desenvolupament
de l'operativa.

La naturalesa de l'activitat del Grup Caixa d'Enginyers fa que aquest es desenvolupi i s'integri a la societat actual i al seu entorn.

La creació de valor compartit és un dels eixos vertebradors de la seva activitat. La integració de les necessitats i expectatives dels grups d'interès en els models de relació amb cadascun d'ells és fonamental per assolir relacions duradores i de confiança.

En aquest capítol es presenta el model de relació amb els diferents grups d'interès, així com els principals indicadors i impactes generats com a conseqüència de l'activitat del Grup. Tots els grups d'interès són fonamentals per al desenvolupament de la nostra activitat.

En l'àmbit ambiental (8.5.), si bé aquest no està considerat com un grup d'interès, sí que es considera rellevant identificar i avaluar l'impacte directe, a través de la mateixa activitat, i l'indirecte, a través del finançament i la inversió, amb l'objectiu de mitigar l'impacte negatiu i en particular de reflectir el posicionament i les mesures per impulsar una economia baixa en carboni.

Un dels principals indicadors de reflex del compromís de valor compartit és el valor econòmic generat, el valor econòmic distribuït i el valor econòmic retengut.

(En milers d'euros)	2017	2018
VALOR ECONÒMIC GENERAT	64.059	60.011
Marge d'interessos	37.147	34.106
Comissions per serveis, netes	23.738	21.338
Altres ingressos, nets	3.174	4.567
VALOR ECONÒMIC DISTRIBUÏT	49.684	49.381
Administracions públiques - Impost sobre societats i altres tributs	11.776	11.329
Proveïdors - Despeses generals d'administració	12.474	12.699
Personal - Despeses de personal	22.561	22.422
Socis - Interessos	2.873	2.930
VALOR ECONÒMIC RETINGUT	14.375	10.630
Fons d'obra social i Fundació	771	710
Amortitzacions i provisions	4.237	1.688
Reserves	9.367	8.232

8.1 Socis

Són la raó de ser del Grup, l'activitat del qual està compromesa a crear valor a llarg termini garantint la igualtat de drets, oferint la màxima transparència informativa i fomentant el diàleg continu.

El model de relació es consolida a través dels principis de proximitat, transparència i integritat. Aquests principis s'apliquen a tota la cadena de valor dels productes i serveis: des del disseny, la comercialització i el servei postvenda fins a la gestió de reclamacions o queixes.

QUALITAT DEL SERVEI

El Grup Caixa d'Enginyers disposa de polítiques MiFID, aprovades pel seu Consell Rector, que estableixen tots els criteris i processos per garantir la qualitat del servei i la protecció dels drets a tots els seus socis. Són de caràcter públic i estan disponibles per a la seva consulta al web corporatiu.

Aquestes polítiques estableixen els procediments per garantir que, a través de la seva oferta de productes i serveis, es cobreixin necessitats reals dels seus socis i siguin idonis, convenients i adequats al perfil de risc, a les característiques i als objectius dels socis que els contracten.

Política de Millor Execució

Mitjançant aquesta política, s'obliga a prestar un servei de qualitat als socis en l'execució de les seves ordres, de forma directa o a través de qualsevol intermediari.

Política de Gestió de Conflictes d'Interessos

Aquesta política té la finalitat de prevenir i gestionar els possibles conflictes d'interessos que puguin sorgir en la prestació de qualsevol servei o activitat d'inversió o auxiliar entre l'Entitat i els seus socis o entre els diferents socis.

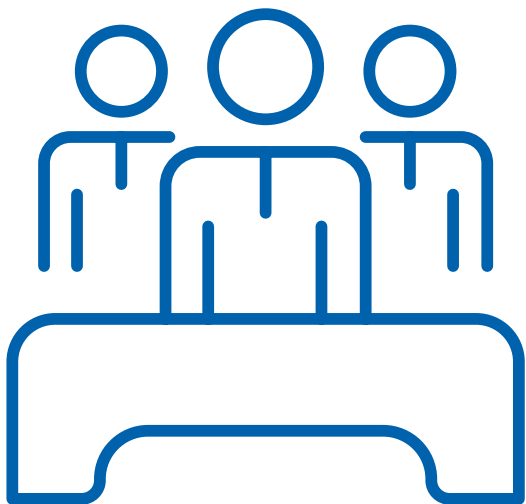
Política de Salvaguarda d'Actius

Estableix l'obligació d'adoptar les mesures adequades per protegir els instruments financers i els fons que li confiïn els socis per tal d'evitar-ne la utilització indeguda.

Política d'Incentius

Estableix els principis i procediments per evitar conflictes generals pels incentius que es puguin percebre de tercers.

Aquestes polítiques estableixen els procediments per garantir que, a través de l'oferta de productes i serveis, es cobreixin necessitats reals dels seus socis i s'actui sempre en el seu millor interès en termes d'informació, objectius i protecció.

TRANSPARÈNCIA EN LA INFORMACIÓ I COMERCIALIZACIÓ DE PRODUCTES I SERVEIS

La creació i el llançament de nous productes i serveis segueixen la Normativa Interna que valida la seguretat dels clients, no contravenint-ne els interessos i d'acord amb l'aplicació dels principis i valors cooperatius que apliquem en la nostra gestió. Pel que fa al servei que es dona als clients, es facilita de forma adequada i aplicant-hi totes les normes de seguretat en les nostres instal·lacions, en les nostres oficines i en els mitjans amb els quals ens hi comuniquem.

Els anys 2017 i 2018, el 100 % dels productes i serveis han estat creats i avaluats per la Normativa per tal de garantir-ne la idoneïtat, la transparència i l'adequació a les necessitats del soci.

Tots els productes disposen de la seva fitxa i del seu manual, en els quals es recullen els processos relatius a la seva venda, comercialització i introducció i manteniment en els nostres sistemes.

A més, la *Guia d'Actuació Comercial* unifica la comercialització dels nostres productes i la prestació dels nostres serveis en les etapes de prevenda i postvenda.

Informació precontractual i de seguiment

Els processos d'assessorament i de comercialització faciliten als socis la informació necessària a tota hora perquè facin una gestió eficient dels seus recursos financers i un ús apropiat dels nostres serveis.

Atenció individual i personalitzada

L'equip de professionals de l'Entitat ofereix una atenció personalitzada i adaptada a les necessitats de cadascuna de les persones que requereix els nostres serveis.

Informació sobre instruments financers i serveis d'inversió

El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels socis un document en el qual es classifiquen els diversos tipus d'instruments financers que els seus clients poden adquirir, agrupats per famílies segons la seva naturalesa, els riscos inherents i la complexitat. L'objectiu és, a partir d'un coneixement del soci i dels seus objectius, proporcionar-li informació transparent que li permeti tenir un coneixement adient abans de procedir a la

contractació o subscripció de productes o serveis del Grup Caixa d'Enginyers.

Totes les propostes d'inversió es realitzen amb el control previ del perfil del soci i el risc associat. L'objectiu és protegir el client oferint-li prou informació que li permeti escollir el producte d'inversió més adequat per a ell i amb ple coneixement de causa i de forma consistent amb el seu perfil de risc.

Així mateix, s'han posat en marxa un conjunt de novetats que milloren no només la protecció i transparència amb els socis, sinó també els serveis sobre mercats i els instruments financers. Les novetats que s'han desenvolupat són eines en línia d'anàlisi i informació financera, productes disponibles per a la seva contractació i un servei d'assessorament.

De la mateixa manera, els empleats estan degudament formats en la matèria. Durant l'any 2018, el 85 % dels empleats de la xarxa comercial compten amb la certificació per poder assessorar d'acord amb MiFID II. La resta d'empleats són, en general, noves incorporacions que estan en curs d'obtenir aquesta certificació i poden exercir les funcions d'assessorament amb la supervisió deguda.

Els anys 2017 i 2018, el 100 % dels productes i serveis han estat creats i avaluats per la Normativa per tal de garantir-ne la idoneïtat, la transparència i l'adequació a les necessitats del soci.

PUBLICITAT RESPONSABLE

Quant al procés d'oferta a través de publicitat i comunicació comercial, el Grup Caixa d'Enginyers disposa d'una política de comunicació comercial en la qual es regulen tots els aspectes relatius a aquesta comunicació. A més, és membre de l'Associació per a l'Autoregulació de la Comunicació Comercial (AUTOCONTROL) i sotmet a consulta prèvia tota la comunicació de caràcter comercial i publicitari. Tota la comunicació comercial realitzada el 2018 disposa del corresponent *Copy Advice* positiu d'AUTOCONTROL.

El compromís amb la publicitat responsable i amb els drets dels consumidors de l'Entitat ha estat reconegut, un any més, amb el Certificat de Responsabilitat Social Corporativa atorgat per AUTOCONTROL. Així mateix, l'obtenció del distintiu «Igualtat a l'empresa» acredita l'absència de continguts discriminatoris per raó de gènere en la publicitat de l'Entitat.

GESTIÓ DE QUEIXES I RECLAMACIONS

A través del Servei d'Atenció al Soci/Client, dels organismes oficials i de la xarxa d'oficines, el Grup Caixa d'Enginyers gestiona les queixes, reclamacions i suggeriments dels socis amb la independència necessària per emetre'n la resolució. Les reclamacions s'analitzen per tipus per tal de plantejar accions de prevenció i correcció.

En el següent desglossament per anys, es mostra el nombre de queixes totals i la seva resolució, destacant l'increment de queixes el 2018 motivades per la nova llei hipotecària.

El Grup Caixa d'Enginyers no ha rebut reclamacions ni ha estat subjecte a sancions per impactes relatius a salut i seguretat en la distribució dels seus productes i serveis. Aquesta informació es pot complementar amb la que s'ofereix a l'Informe Anual, que inclou l'informe d'auditoria i els comptes anuals.

El Grup Caixa d'Enginyers no ha registrat cap cas d'incompliment de normatives que derivi en multes o sancions, i tampoc no ha rebut cap advertència ni registrat cap incompliment dels codis voluntaris interns.

	2017	2018
Queixes i reclamacions gestionades pel servei	240	167
Admeses a tràmit pel Servei d'Atenció al Soci/Client	240	164
Rebutjades pel Servei d'Atenció al Soci/Client*	-	3
Queixes i reclamacions resoltes durant l'exercici	228	159
Favorables als socis/clients	-	17
Favorables a l'Entitat	222	134
Altres conceptes**	6	8
Pendents de resolució durant l'exercici	12	5
Resoltes durant l'exercici que procedeixen d'exercicis anteriors	-	12

*Aquestes queixes i reclamacions les ha rebutjat el Servei d'Atenció al Soci/Client, bé per no reunir en la seva presentació els requisits que s'exigeixen en el seu Reglament, bé perquè, prèviament, s'han resolt al favor del soci/client per assentiment de l'Entitat.

**Les queixes i reclamacions s'han resolt a favor del soci/client amb assentiment de l'Entitat.

IMPULS DIGITAL I PROTECCIÓ DE DADES

El Grup Caixa d'Enginyers aposta per la inversió en noves tecnologies tant per millorar l'accessibilitat als serveis i l'atenció dels seus socis com per protegir les dades dels seus socis.

Digitalització

El Grup Caixa d'Enginyers afronta la digitalització amb l'objectiu clar d'incrementar el valor proporcionat al soci. La digitalització continua entre els eixos promotors dels canvis transformacionals del Grup, amb un èmfasi especial en la proximitat als socis per tal d'oferir-los un servei personalitzat a partir de l'assessorament professional i de qualitat.

El procés de transformació digital del Grup es basa en tres punts clau:

1. Estructura que **promogui la digitalització** i amb un equip especialitzat en aquesta matèria.
2. **L'experiència del soci** en el centre per tal d'adaptar el model de relació a les necessitats individuals, de manera transversal a tots els canals, fet que dona lloc a noves propostes de valor, productes i serveis.
3. **Solucions tecnològiques** que permetin la personalització de l'experiència a través d'arquitectures obertes i plataformes de col·laboració, la qual cosa implica redefinir el model de forma escalable i flexible, adoptant simplicitat i eficiència operacional.

Banca**ONLINE** i Banca**MOBILE**. El 2018, l'app del Grup Caixa d'Enginyers Banca**MOBILE** ha superat els 13,5 milions d'accessos, amb més de 93,5 milions d'operacions realitzades. Per la seva banda, la Banca**ONLINE** registra gairebé 8 milions de visites l'any i més de 33 mil visites al dia. Així doncs, per primera vegada, la Banca**MOBILE** ha superat en accessos la Banca**ONLINE**.

A través de la banca digital, els socis poden realitzar els tràmits i les consultes mitjançant un ordinador o dispositiu mòbil i rebre correspondència electrònicament. La banca digital permet al seu torn automatitzar els processos de resposta a les peticions per tal de minimitzar l'acció humana i la possibilitat d'error.

La protecció de dades

La privacitat està ja introduïda, des de fa temps, en la Política de Seguretat de l'Entitat. El Grup compleix tots els requisits de la legislació vigent, amb les seves auditories periòdiques i amb els seus requisits. A més, existeixen procediments per informar, recollir i tractar els drets dels socis que es preveuen en el reglament actual. D'altra banda, a l'organigrama hi ha definida la figura del Delegat de Protecció de Dades (DPO, de les seves sigles en anglès), que està accessible a tots els interessats que vulguin adreçar els seus dubtes.

L'Entitat disposa d'una estratègia interna de gestió i evolució de la privacitat de les dades que segueix les directrius i l'esperit del Reglament General de Protecció de Dades. Al web està publicat el tractament que el Grup Caixa d'Enginyers dona a les dades personals, amb els seus compromisos explícits de no facilitar a ningú les dades, tret que una llei hi obligui. Com a exigència interna de qualitat, es tracta de donar resposta a les peticions dels socis com més aviat millor, quan la llei dona un mes de marge, amb la qual cosa se situa per davant de les exigències normatives.

Contribució a l'ODS 9 | S'ha mantingut l'esforç inversor en tecnologia destinat a la millora de processos i als avenços en els processos de digitalització interna i en la relació amb els socis. La inversió els anys 2017 i 2018 ha assolit la xifra històrica del Grup de 14,6 milions d'euros.

EDUCACIÓ FINANCERA I PROMOCIÓ DE L'ALFABETISME FINANCER

El Grup Caixa d'Enginyers participa activament en la millora de l'educació financera dels seus socis impulsant iniciatives pedagògiques, participatives i de transferència de coneixements. Aquestes iniciatives permeten, alhora, oferir oportunitats per afrontar qüestions de sobreendeutament, exclusió social i altres riscos financers.

Aquestes iniciatives permeten oferir oportunitats per afrontar qüestions de sobreendeutament, exclusió social i altres riscos financers.

Trobades Grup Caixa d'Enginyers i formació a socis

S'han organitzat un total de quinze conferències i tallers temàtics adreçats als socis, en els quals es fomenta el debat i la interacció entre els assistents, amb l'objectiu de donar a conèixer la perspectiva i l'entorn dels mercats. En col·laboració amb el Departament de Mercat de Capitals i la Gestora de Fons, s'han organitzat trobades a diferents ciutats espanyoles amb una finalitat: incentivar la relació amb l'Àrea de Servei al Soci.

Col·lecció de publicacions Quaderns de Finances i Assegurances

El Grup Caixa d'Enginyers ha impulsat l'edició d'una col·lecció de publicacions amb l'objectiu de contribuir a millorar la percepció i el coneixement financer dels seus socis i del públic en general. El primer número publicat portava per títol *Guia d'Inversions. Com estalviar i invertir en temps d'interessos molt baixos o negatius*.

Educació financera a les escoles

- EFEC: participants del programa Educació Financera a l'Escoles de Catalunya per a estudiants de 4t de l'ESO
- UNACC: participants del Pla Nacional d'Educació Financera

Aliança amb l'Institut d'Estudis Financers per al desenvolupament de l'Observatori de Divulgació Financera (ODF)

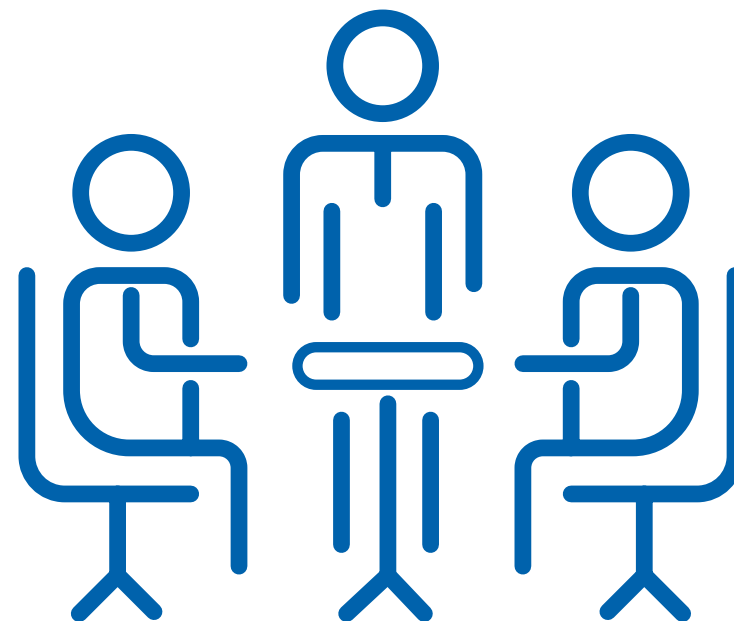
L'ODF és una plataforma de divulgació i coneixement sobre les novetats i les innovacions que es produeixen en la pràctica dels mercats financers i les institucions, i que es donen a conèixer mitjançant la publicació de notes tècniques i documents de treball d'autors professionals. El 2017 i el 2018 es van publicar setze notes tècniques i tres documents de treball. D'altra banda, cal destacar que l'ODF organitza dos esdeveniments temàtics l'any.

8.2 Equip humà

TREBALLAR EN EL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Tenim per objectiu disposar d'un equip humà consolidat i compromès amb els valors del Grup, capacitat per dur a terme els serveis que oferim als socis i que ens permeti donar continuïtat al creixement sostingut de l'activitat. En aquest sentit, la gestió de persones del Grup Caixa d'Enginyers destina esforços a:

D'acord amb el creixement de la nostra activitat, la plantilla del Grup Caixa d'Enginyers ha experimentat un creixement continu des de la seva creació ja fa més de 50 anys, i ha assolit els **473 empleats el 2018**. Els últims 10 anys, el creixement de la plantilla ha estat d'un 43,33 %, la qual cosa posiciona el Grup Caixa d'Enginyers com a agent social amb un paper protagonista en la creació d'ocupació.

CREAR LLOCS
DE TREBALL DE
QUALITAT

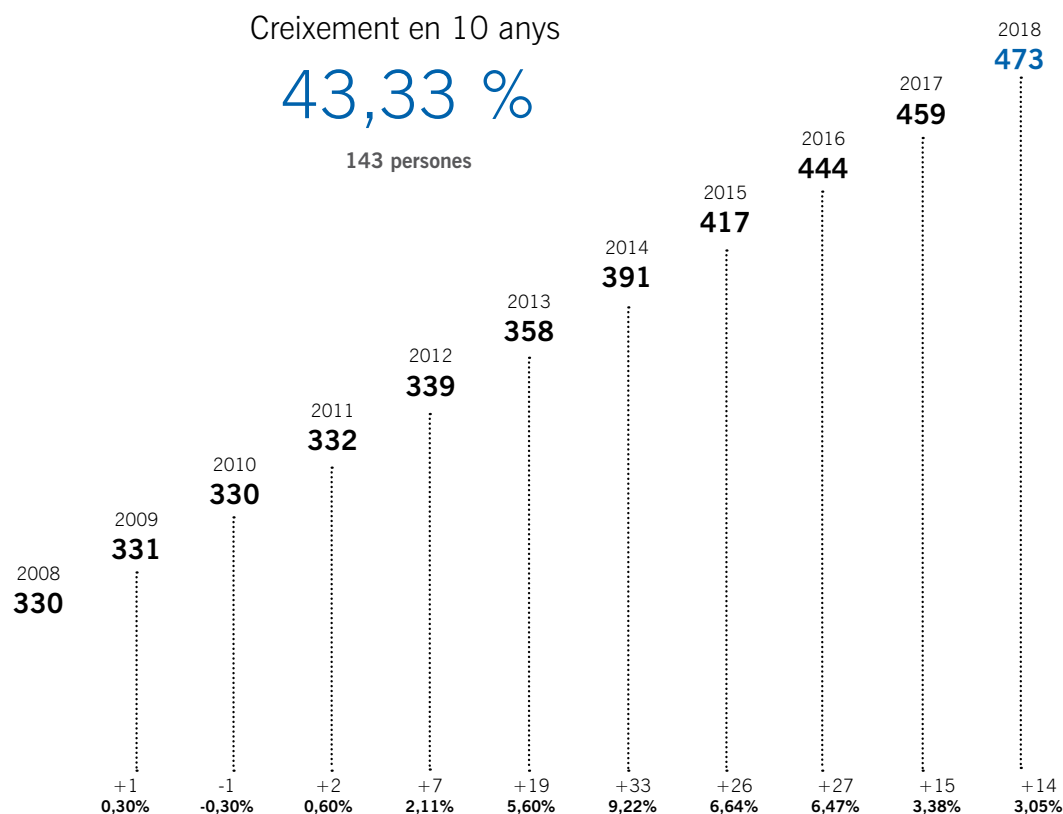

ACOMPANYAR LES
PERSONES EN EL
DESENVOLUPAMENT
DE LA SEVA CARRERA
PROFSSIONAL

ESTABLIR UN
DIÀLEG PERMANENT
AMB I ENTRE ELS
PROFSSIONALS QUE
INTEGREN EL GRUP

EVOLUCIÓ DE LA PLANTILLA 2008-2018

IMPULSAR EL TALENT DELS EMPLEATS ÉS LA BASE DEL NOSTRE MODEL D'INNOVACIÓ

Promocionar l'emprenedoria entre els empleats oferint-los autonomia per dur a terme les seves idees resulta essencial en la nostra gestió dels recursos humans. Existeixen nombroses iniciatives a la disposició dels empleats amb l'objectiu d'aprofitar-ne el talent i que puguin potenciar les seves habilitats i capacitats.

Algunes de les iniciatives més rellevants són la bústia de suggeriments, la participació en grups de treball o la gestió per objectius. En l'entorn professional, s'han creat i dinamitzat nous grups de treball transversals per fomentar la innovació i millora en els nostres processos, alhora que es fomenta la col·laboració i el compromís entre les persones que els integren.

A més, el 2018 s'ha impulsat el voluntariat corporatiu en col·laboració amb entitats i projectes com ara EFEC, Banc dels Aliments, Oxfam Intermón Trailwalker, Fundació Exit o la Fundació Somiar Despert.

Enquesta de compromís. La satisfacció i el compromís dels nostres empleats és un dels reptes en la nostra estratègia de gestió de persones. Per

aquesta raó, el 2017 es va decidir substituir la tradicional enquesta de clima que es venia fent de manera biennal per una enquesta de valoració del compromís que va un pas més enllà aprofundint en aspectes clau relacionats amb l'acompliment en el treball i la vinculació emocional de l'empleat amb l'Entitat. En aquesta enquesta van participar 313 persones, la qual cosa representa un 72 % de la plantilla. Els resultats van mostrar que un 44 % dels enquestats hi estan compromesos i que un 45 % hi tenen menys compromís, però poden millorar-lo amb facilitat activant per a això les actuacions adequades. Finalment, hi ha una categoria de deslligats que representen un 11 % dels enquestats. Aquestes dades se situen per sobre de la mitjana d'empreses espanyoles, en les quals només un 39 % hi està compromès, un 42 % hi està potencialment compromès i un 19% hi està deslligat.

Conscients de la importància d'incrementar la satisfacció dels empleats del Grup, l'Àrea de Persones, en col·laboració amb els directors d'Àrea i els seus responsables, ha definit un pla de treball amb accions concretes amb l'objectiu d'incrementar el % d'empleats compromesos amb l'organització.

PERFIL DE LA PLANTILLA

A través del seu Pla Estratègic IMPULSA 2019, el Grup Caixa d'Enginyers ha apostat per reforçar el model de gestió de persones aprofundint en el desenvolupament del talent i de les carreres professionals. Fruit d'aquest compromís, a finals de 2018, el Grup donava feina a 473 persones. A més, el compromís de l'Entitat és mantenir estàndards adequats d'igualtat (40 % 60 %). Al tancament de 2018, la plantilla estava formada per un 58 % d'homes i un 42 % de dones.

Contribució a l'ODS 8 | D'acord amb el creixement de la nostra activitat, la plantilla del Grup Caixa d'Enginyers ha crescut en un 3,05 % respecte a l'any 2017. D'altra banda, mantenint el nostre compromís de proporcionar llocs de treball estables, el 96 % de la plantilla té contracte indefinit.

L'estabilitat i la qualitat de l'ocupació és un dels compromisos del Grup en la gestió dels seus recursos humans. Aquest compromís es manifesta en la capacitat de la companyia de mantenir un percentatge alt de contractes indefinits (96 % de la plantilla el 2018), així com que la majoria són a jornada completa (99,36 %).

Empleats per tipus de contracte i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Contracte indefinit	251	185	436	251	195	446	261	191	452
Contracte temporal	5	3	8	9	4	13	13	8	21
Total empleats	256	188	444	260	199	459	274	199	473

La gran professionalització del sector es veu reflectida en el nombre important d'empleats "responsables i tècnics", tal com es mostra a la taula següent. Cal destacar l'increment notable del nombre de dones en llocs de "responsables i tècnics", que ha passat de representar el 36 % el 2017 al 48 % el 2018.

Distribució % per categoria professional i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Treballadors amb funcions comercials, tècniques i administratives	49 %	51 %	45 %	48 %	52 %	44 %	38 %	52 %	44 %
Responsables i tècnics	65 %	35 %	55 %	64 %	36 %	56 %	62 %	48 %	56 %
Total empleats	58 %	42 %	100 %	57 %	43 %	100 %	58 %	42 %	100 %

Caixa d'Enginyers compta amb una plantilla jove: el 89 % dels empleats té menys de 50 anys d'edat. L'edat mitjana el 2018 és de 40,47 anys i l'antiguitat mitjana és de 8,63 anys. Aquestes dades reforcen el fet que el Grup Caixa d'Enginyers ofereix als seus professionals un lloc en el qual desenvolupar una carrera professional a llarg termini.

Distribució % per edat i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
<30 anys	61 %	39 %	8 %	68 %	32 %	7 %	70 %	30 %	9 %
Entre 30-50 anys	55 %	45 %	83 %	53 %	47 %	84 %	53 %	47 %	80 %
>50 anys	82 %	18 %	9 %	85 %	15 %	9 %	87 %	13 %	11 %
Total empleats	58 %	42 %	100 %	57 %	43 %	100 %	58 %	42 %	100 %

Conveni col·lectiu

Tots els professionals del Grup Caixa d'Enginyers estan referenciats al seu corresponent conveni col·lectiu d'aplicació, sota el qual també es regeix la base del règim salarial de la plantilla.

Retribucions

El salari es compon d'uns conceptes establerts per conveni, d'uns conceptes de caràcter voluntari i d'una part variable. La retribució variable es basa en el compliment d'objectius individuals, d'Àrea i de Grup. Existeix una política d'avaluació de l'acompliment mitjançant la qual cada mànager defineix els objectius individuals de cada membre del seu equip i n'avalua al final de l'exercici el compliment, així com les competències professionals. L'esmentat compliment d'objectius individuals és el que dona lloc a la retribució variable.

El salari inicial a Caixa d'Enginyers està significativament per sobre del salari mínim legal i no hi ha diferències en aquest aspecte entre homes i dones. A més, el Grup Caixa d'Enginyers ofereix programes de contractació amb condicions especials per a joves que s'acaben de titular (Talent Graduate Program) per afavorir la seva integració en el món laboral.

Ràtio del salari de categoria inicial estàndard per sexe enfront del salari mínim local	2016	2017	2018
Salari mínim interprofessional a Espanya	7.862,4	8.492,4	8.830,8
Salari inicial homes a jornada partida (no incloure antiguitat, hores extraordinàries, incentius, etc.)	22.964,48	23.599,32	24.012,36
Salari inicial dones a jornada partida (no incloure antiguitat, hores extraordinàries, incentius, etc.)	22.964,48	23.599,32	24.012,36

Relació entre el salari inicial i el salari mínim per gènere	2016	2017	2018
Total	2,92	2,78	2,72
	2,92	2,78	2,72
	2,92	2,78	2,72

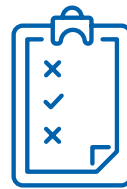
L'Àrea de Persones tracta de forma especial i posa atenció en els aspectes següents, que es desenvoluparan més endavant.

1. **Selecció de persones.** El Grup Caixa d'Enginyers, per mitjà dels seus procediments de selecció de personal, analitza la idoneïtat dels candidats per optimitzar l'encaix entre el treballador i l'empresa, complint les expectatives de les dues parts i posant èmfasi en què els candidats s'ajustin als valors corporatius.

2. **Diversitat i igualtat d'oportunitats.** El Grup Caixa d'Enginyers considera que s'han de proporcionar les mateixes possibilitats a tot l'equip humà, independentment de les seves característiques. Aspectes com la igualtat i la diversitat són considerats des de l'etapa prèvia d'identificació de possibles candidats. D'acord amb aquesta visió, no tolerem cap tipus de discriminació en l'entorn de treball i celebrem la diversitat de la plantilla com a part de la identitat del Grup.

3. **Impuls i formació del talent.** El Grup Caixa d'Enginyers ofereix programes formatius de referència als professionals que conformen el Grup amb l'objectiu de comptar amb persones cada vegada més formades i experimentades. Per aquesta raó, l'Entitat fomenta l'aprenentatge continu i potencia el talent, les capacitats i les habilitats del seu personal.

4. **Seguretat en el treball.** El Grup Caixa d'Enginyers vetlla perquè els professionals desenvolupin el seu treball en un entorn segur i promoguin la seva salut i benestar.

5. **Relacions entre els treballadors i la Direcció.** Crear canals de comunicació entre la Direcció i l'equip humà de l'Entitat i afavorir amb actuacions concretes la participació dels empleats és una prioritat en el Grup Caixa d'Enginyers.

Selecció de persones

Una selecció de persones eficaç és clau per al bon acompliment de l'activitat del Grup. Existeix un procediment de selecció de personal específic per al Grup, que cuida des del primer instant que s'identifica una necessitat de personal a la plantilla fins a la contractació final del candidat, passant per una anàlisi d'afinitat entre l'empresa i el sol·licitant.

Per al Grup Caixa d'Enginyers és essencial que els candidats estiguin alineats amb els valors corporatius i amb el que representa aquest projecte. Així, els perfils identificats s'adeqüen a les expectatives esperades i, a més, s'estableixen plans de desenvolupament i acompliment que garanteixin la sostenibilitat del negoci i la gestió de l'alt acompliment.

Durant el 2018, s'han publicat un total de 75 ofertes d'ocupació, que han tingut un total de 59.526 visualitzacions, amb un total de 10.039 sol·licituds, el que implica una ràtio de sol·licitud del 17 %.

L'atracció i retenció del talent consta de les etapes següents.

Atracció del talent. Gràcies a la reputació i al posicionament del Grup Caixa d'Enginyers com a ocupador, aconseguim accedir a candidats que són professionals destacats del sector. En aquest sentit, les condicions d'accés (retribució, beneficis socials, flexibilitat horària, desenvolupament professional, etc.) resulten competitives, de manera que són una eina eficaç de captació.

Retenció del talent. El Grup Caixa d'Enginyers considera que la millor manera de retenir el talent passa per oferir un creixement professional als nostres empleats, així com un entorn de treball que afavoreixi el benestar i la satisfacció del col·laborador. Això s'aconsegueix a través de polítiques de conciliació i d'un meticulós paquet de beneficis socials. La identificació i la integració de la cultura al si de la companyia ha de ser un dels eixos per a la retenció del talent.

Noves contractacions d'empleats per grup d'edat i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
<30 anys	9	5	14	11	4	15	20	11	31
Entre 30-50 anys	27	20	47	23	20	43	26	17	43
>50 anys	1	0	1	4	1	5	0	1	1
Total contractacions	37	25	62	38	25	63	46	29	75

Baixes totals d'empleats per grup d'edat i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
<30 anys	3	4	7	6	34	10	6	2	8
Entre 30-50 anys	12	17	29	25	8	33	23	24	47
>50 anys	1	0	1	3	2	5	3	1	4
Total baixes totals	16	21	37	34	14	48	32	27	59

Baixes voluntàries d'empleats per grup d'edat i sexe	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
<30 anys	3	0	3	2	2	4	5	0	5
Entre 30-50 anys	4	7	11	16	7	23	14	17	31
>50 anys	1	0	1	1	0	1	1	1	2
Total baixes voluntàries	8	7	15	19	9	28	20	18	38

Fruit del sòlid creixement de l'Entitat en els últims anys, el volum de noves contractacions s'ha incrementat en un 20,96 % des de 2016. Cal ressaltar l'increment notable en el segment de menors de 30 anys, que ha crescut un 107 % com a resultat de l'aplicació dels programes de contractació dels joves que s'acaben de titular (Talent Graduate Program). Hem detectat una tendència general en què moltes dones han perdut l'interès a desenvolupar una carrera professional en el sector financer, i això es veu reflectit en un nombre més baix de contractacions femenines respecte a les masculines.

Així mateix, aquest creixement de l'Entitat, el fet de cobrir les absències per maternitats i baixes per malaltia de certa durada que impliquen contractacions temporals que generen una baixa per finalització dels contractes, juntament amb la millora del mercat laboral dels últims anys que és capaç d'oferir més oportunitats laborals, expliquen l'increment de baixes totals i voluntàries. Tots els plans de formació i desenvolupament estan enfocats, entre altres objectius, a reduir les baixes voluntàries per tal de retenir-hi així el talent.

Diversitat i igualtat d'oportunitats

Contribució a l'ODS 5 | El Grup disposa d'un Pla d'Igualtat que s'ha d'aplicar de manera precisa i sota totes les circumstàncies. A més, existeix un manual per a la comunicació d'igualtat de gènere, de tal manera que s'estableixen protocols de redacció per aconseguir un missatge igualitari, sigui quin sigui el context. També s'estableix que a igualtat de treball, ha d'existir igualtat de remuneració, independentment del gènere del treballador.

Disposem d'un Pla d'Igualtat d'Oportunitats que té com a finalitat identificar i fixar polítiques que afavoreixin la igualtat de tracte entre dones i homes sense discriminar, directament o indirectament, per raó de sexe. Així mateix, fomentem mesures que apuntin a la consecució d'aquests objectius en el Grup Caixa d'Enginyers en ser un principi estratègic de la nostra política corporativa i de Recursos Humans.

Per això, en tots i cadascun dels àmbits de la gestió de persones del Grup, des de la selecció fins a la promoció, passant per la política salarial, la formació, les condicions de treball i ocupació, la salut laboral, l'ordenació del temps de treball i la conciliació, assumim el principi d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes, tenint especialment en compte l'eliminació progressiva d'estereotips, actituds i obstacles que dificulten un equilibri adequat entre els dos sexes.

En el Grup Caixa d'Enginyers som conscients que impulsar la igualtat d'oportunitats és també un pilar per desenvolupar el projecte professional coherent en el qual està immersa l'Entitat. Per aquesta raó, s'hi està treballant de manera transversal en l'actualització del Pla d'Igualtat, que esperem estigui finalitzat el 2019.

Per al coneixement de tota l'organització, a la Intranet facilitem a tots els empleats la documentació següent:

- Agents d'igualtat
- Compromís de la Direcció General
- Presentació del Pla d'Igualtat
- Protocol de protecció de treballadores en situació d'embaràs i lactància
- Protocol per a la prevenció d'assetjament
-

Així mateix, mensualment es tracten amb més profunditat aspectes concrets i rellevants en els missatges de sensibilització adreçats a tota la plantilla.

Lluita contra la discriminació

Cal destacar la figura dels agents d'igualtat, ja que es tracta d'una figura les funcions de la qual són les de ser l'interlocutor i intermediari entre l'Entitat i el professional en temes relacionats amb la igualtat, a més de conèixer la situació particular dels empleats i vetllar pel compliment de les polítiques establertes en matèria d'igualtat. També tenen una posició activa a l'hora de participar en el disseny i implementació de mesures d'igualtat. A més, entre les seves funcions hi ha la d'analitzar els casos

de discriminació i, en cas de verificar-se, proposar mesures correctores.

Tot seguit, es desglossen les denúncies per discriminació dels anys 2017 i 2018. Totes han estat objecte d'una investigació per part d'un agent d'igualtat i, en cas de ser necessari, s'han proposat accions per solucionar-ho. De les cinc denúncies presentades, només se n'han verificat dues com a situació de discriminació o assetjament, i en els dos casos s'ha corregit la situació.

4

Nombre total de denúncies per discriminació durant el 2018

1 en 2017

Inclusió de persones amb discapacitat

El Grup, a causa del seu compromís amb la igualtat d'oportunitats i la ferma creença en què totes les persones han de tenir les mateixes possibilitats, fomenta la inclusió de persones amb capacitats diferents, complint, a més, amb les principals lleis en aquesta matèria: la Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social de les persones amb discapacitat (LISMI). En aquest sentit, el Grup Caixa d'Enginyers compleix directament amb el 2 % d'empleats en plantilla amb discapacitat que estipula l'esmentada llei. A més, també col·labora amb la Fundació Adecco, l'objectiu de la qual és la integració laboral de persones amb discapacitat. Entre els programes gestionats amb aquesta Fundació, cal esmentar el programa Pla Família, destinat a millorar les possibilitats d'integració professional dels familiars d'empleats amb alguna discapacitat.

Mesures de conciliació laboral i familiar

El Grup Caixa d'Enginyers creu en el compromís dels seus professionals, indispensable per aconseguir ser la referència de banca cooperativa i europea.

Per això, el Grup promou diverses mesures per tal de millorar les condicions en l'esfera professional

La gestió del temps

Flexibilitat horària. La reducció de jornada per raons de guarda legal per tenir al seu càrrec directe algun menor de 12 anys constitueix un dret individual tant d'homes i dones. Amb una disminució proporcional del salari, entre un mínim d'una hora diària i un màxim de la meitat de la durada de la jornada. A més:

- Flexibilitat a l'entrada (8:00 a 11:00 h) i a la sortida (16:30 a 20:00 h) per als torns partits
- Facilitats per gestionar assumptes propis
- Horari intensiu a l'agost i en vigílies de dia festiu
- Possibilitat d'intensiu els divendres, el mes de juliol i durant la setmana de festivitat local
- Horari intensiu durant la setmana de festivitat local (oficines)

Política de llums apagats. El Grup Caixa d'Enginyers ha establert una política de llums apagats a partir de les 20:00 h per evitar la prolongació de la jornada laboral.

Vacances. El període vacacional i la llicència retribuïda (22+1 dies feiners) es poden gaudir durant tot l'any natural. El Grup Caixa d'Enginyers facilita l'adaptació i ajust a les necessitats dels seus col·laboradors i col·laboradores i amplia el termini de gaudi fins a l'últim dia del mes de febrer de l'any següent.

Llicències. El Grup Caixa d'Enginyers estableix la possibilitat de gaudir addicionalment de dos dies de llicència no retribuïda l'any.

Empleats amb discapacitat	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Nombre d'empleats	2	4	6	3	4	7	4	4	8
Percentatge del total	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	2 %	2 %

La família

- **Excedència.** Els empleats del Grup Caixa d'Enginyers poden sol·licitar una excedència pels motius següents:

- Per atendre un fill menor de 3 anys
- Excedència voluntària especial

- **Permisos de lactància.** Els empleats del Grup Caixa d'Enginyers, per la lactància d'un fill menor de 9 mesos, tenen dret a permisos específics segons la seva situació.

- **Reducció de jornada.** Els empleats del Grup Caixa d'Enginyers poden sol·licitar reducció de jornada per raons de guarda legal.

- **Ajuda d'estudis per a fills.** L'educació dels fills és el millor llegat de futur. Per això, els empleats del Grup Caixa d'Enginyers amb fills les edats dels quals estiguin compreses entre els 0 i 25 anys tenen dret a percebre l'ajuda anual per fill per a estudis.

- **Assegurança de Vida-Accident:** Caixa d'Enginyers contracta una assegurança de vida i accident per als empleats.

- **Permís de maternitat i permís de paternitat.** El Grup Caixa d'Enginyers posa a la disposició dels seus empleats, i de manera alineada a la legislació, permisos de maternitat i paternitat als quals es poden acollir. Durant els últims anys, el nombre total de treballadors que han exercit el seu dret ha estat el següent:

Com podem observar, tots els empleats amb dret al permís l'han exercit sense excepció. A més, de manera molt majoritària, pràcticament tots els empleats tornen a treballar després de finalitzar el permís. Uns quants decideixen sol·licitar una excedència per poder atendre el fill. Finalment, podem veure que, als dotze mesos de finalitzar el permís, la majoria

continuen sent empleats, fet que indica que poden compaginar la vida professional amb les responsabilitats familiars.

Empleats	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Amb dret a permís*	13	17	30	9	14	23	9	10	19
Van fer ús del permís**	13	17	30	9	14	23	9	10	19
Tornen a treballar després del permís***	13	15	28	9	14	23	9	5	14
Continuen sent empleats dotze mesos després de finalitzar el permís****	13	16	29	9	14	23	9	8	17

Nombre d'empleats que han tingut dret al permís paternal, per sexe

**Nombre d'empleats que s'han acollit al permís paternal, per sexe

***Nombre d'empleats que han tornat a treballar després d'acabar el permís parental, per sexe

****Nombre d'empleats que han tornat a treballar després d'acabar el permís parental i que continuaven sent empleats dotze mesos després de tornar a treballar, per sexe

El futur

El Grup Caixa d'Enginyers valora el desenvolupament i la vinculació dels seus professionals. Per això, vetlla pel seu futur des d'aspectes essencials com la formació, eina bàsica per assolir els seus objectius professionals. A més, l'Entitat compta amb un Pla de Pensions d'Ocupació per a tots els seus col·laboradors.

Ajuda d'estudis per a professionals del Grup Caixa d'Enginyers. Tots els empleats del Grup Caixa d'Enginyers que cursin estudis reglats d'una llista específica d'estudis tenen dret a una ajuda equivalent al 90 per 100 de l'import dels textos i matrícula.

Ofertes especials de formació. El Grup Caixa d'Enginyers amplia el ventall d'opcions formatives amb condicions especials a diferents centres formatius.

Pla de Pensions d'Ocupació. El Grup Caixa d'Enginyers, sensible davant dels reptes que suposa la previsió social per a tots els professionals, fa una aportació anual adreçada a tots els empleats en el seu propi Pla de Pensions Ocupació

Ajuda d'estudis per a professionals del Grup Caixa d'Enginyers	2017	2018
Nombre d'ajudes per estudis propis	10	7
Nombre d'ajudes d'estudis per a fills	223	338
Nombre total d'ajudes	333	345
Nombre de treballadors beneficiaris d'ajudes	226	224

La salut

Assegurança de Salut. El Grup Caixa d'Enginyers ofereix als seus professionals l'Assegurança Col·lectiva de Salut, de la qual gaudeixen tots aquells empleats amb una antiguitat de 18 mesos a l'Entitat.

L'Entitat assumeix l'import de la prima corresponent al professional i negocia un preu molt competitiu per al seu cònjuge i fills.

Conducta Preventiva Responsable.

Aquest projecte va néixer per millorar les condicions de treball dels empleats que formen el Grup Caixa d'Enginyers. Fruit d'aquesta iniciativa s'han realitzat activitats orientades a la salut com ara tallers de ioga, nutrició, *coaching* per a l'estrès, etc.

L'economia

El Grup Caixa d'Enginyers ofereix als seus professionals condicions preferents en productes i serveis bancaris per tal d'atendre les seves necessitats en aquest àmbit. Els productes que tenen una bonificació especial per als empleats són:

- Targetes de dèbit i crèdit
- VIA-T
- Xecs bancaris
- PIES
- Compte de valors
- Préstecs personals
- Préstecs hipotecaris
- Assegurances

A més, els professionals compten amb la figura del Gestor Personal d'Empleats, la missió del qual és la d'oferir assessorament financer als empleats del Grup.

Impuls i formació del talent

El **Grup Caixa d'Enginyers** té per objectiu comptar amb una plantilla cada vegada més formada en els diferents aspectes del negoci. El coneixement de nous productes i serveis, la millora d'eines digitals per a la gestió interna i la millora en la relació amb el client han de vertebrar el nou entorn en el qual opera la companyia.

Pla de Formació

El Grup Caixa d'Enginyers potencia el talent dels professionals que integren la seva plantilla. El Pla de Formació engloba els àmbits considerats com a prioritaris en la capacitat dels equips professionals: banca, finances i assegurances. Els esmentats àmbits han estat consensuats per responsables i directors d'àrea a través d'una avaluació d'acompliment per conèixer les necessitats de cada àmbit. Vegeu el detall dels temes al gràfic.

Procés de formació

En l'elaboració del Pla de Formació es presenten les necessitats formatives detectades mitjançant reunions anuals amb els responsables d'equips, les formacions derivades del compliment de l'entorn regulador, les formacions de caràcter transversal per potenciar les habilitats i competències professionals, els programes de desenvolupament de persones amb alt potencial, així com les indicacions que sobre aquesta matèria hi ha en el Pla Estratègic de l'Entitat. Una vegada analitzades totes aquestes necessitats, es prioritzen i s'hi assigna un calendari.

Indicadors de formació

El 2018 s'han impartit 20.259 hores de formació. Els diferents programes de formació han comptat amb 2.345 participants, dada que posa de manifest el compromís del Grup Caixa d'Enginyers amb el desenvolupament del talent dels seus professionals.

S'observa una disminució de l'activitat formativa el 2018 respecte a l'any anterior a causa de l'ajust en la durada dels programes formatius per millorar-ne la eficiència. No obstant això, les ràtios d'inversió en formació sobre massa salarial i

d'inversió mitjana per empleat estan per sobre de la mitjana del sector, que van ser respectivament del 0,94 % i de 320 euros el 2018.

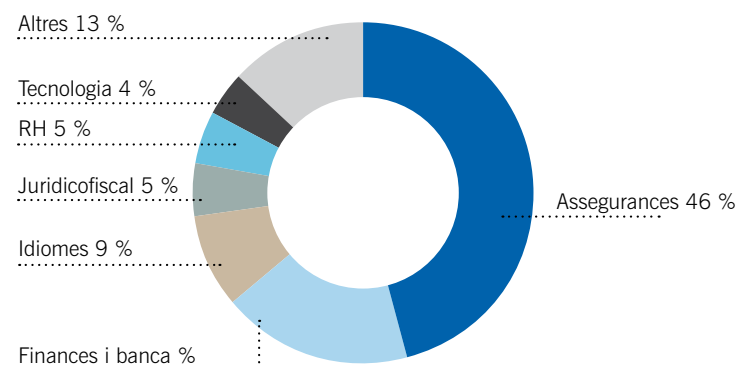
320

Inversió mitjana per empleat

0,94 % ràtio d'inversió en formació

	2017	2018
Hores totals de formació	30.002	20.259
Hores de formació per empleat	69,95	49,10
Nombre de participants	2.101	2.345
Inversió/massa salarial	1,55 %	0,93 %
Inversió mitjana per empleat	942,98 euros	535,18 euros

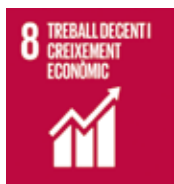
Com es pot apreciar en el gràfic següent, les principals àrees temàtiques recollides en el Pla de Formació de 2018 han estat les relacionades amb les assegurances (46 %), les finances i la banca (18 %) i els idiomes (9 %).

Seguretat en el treball

La major part dels accidents registrats es produeixen in itinere, és a dir, en el trajecte del domicili al centre de treball, i per la seva naturalesa es fa molt difícil poder-hi tenir una incidència directa.

Contribució a l'ODS 8 | Vetllem perquè les persones duguin a terme les seves tasques en un entorn laboral segur i en condicions laborals adequades. Per això, podem afirmar haver tractat amb màxima atenció els accidents laborals dels exercicis 2017 i 2018.

Accidents	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Nombre d'accidents	4	4	8	5	4	9	5	6	11
Accidents amb baixa	1	3	4	2	2	4	3	4	7
Dies perduts	11	61	72	201	66	267	32	6	38

Accidents	2016			2017			2018		
			Total			Total			Total
Índex de freqüència*	0,46	1,90	1,07	0,90	1,20	1,03	1,30	2,40	1,76
Índex de severitat**	0,03	0,19	0,10	0,45	0,20	0,34	0,07	0,02	0,05
Índex d'incidència***	3,91	15,96	9,01	7,69	10,05	8,71	10,95	20,10	14,80

*Índex de freqüència = (Nre. d'accidents amb baixa/Nre. d'hores treballades)*200.000

**Índex de severitat = (Nre. de dies perduts/Nre. d'hores treballades)*1.000

***Índex d'incidència = (Nre. d'accidents amb baixa/Nre. de treballadors)*1.000

	Unitats	2016	2017	2018
Nombre d'empleats coberts per un sistema de gestió de seguretat i salut	Empleats	444	459	473
Percentatge d'empleats coberts per un sistema de gestió de seguretat i salut	Empleats	100 %	100 %	100 %

La totalitat dels empleats en plantilla estan coberts pel sistema de gestió de seguretat i salut.

L'Entitat es vol assegurar que les condicions laborals siguin les millors per a la salut i el benestar dels seus col·laboradors. Alhora, fomenta els bons hàbits i proporciona informació i formació específica en matèria de riscos laborals per tal de dotar d'eines i de procediments útils els seus professionals.

La gestió de la seguretat i la salut laboral del Grup Caixa d'Enginyers s'articula a través del Comitè de Seguretat i Salut, del Servei de Prevenció i de l'aplicació de polítiques de gestió del risc.

Comitè de Seguretat i Salut

El Comitè de Seguretat i Salut vetlla pel compliment de la legislació i de les normatives internes en matèria de prevenció de riscos laborals i es reuneix amb una periodicitat trimestral. Aquest Comitè està format per tres representants de l'empresa i tres representants dels treballadors, que exerceixen com a delegats de prevenció.

Servei de Prevenció

Està format per tècnics especialistes en prevenció de riscos laborals que, amb total independència de l'Entitat, donen suport a la funció preventiva en la matèria. En col·laboració amb l'Àrea de Persones, també participen en les campanyes i iniciatives de promoció d'hàbits de vida saludables entre els treballadors.

L'any 2017, es va realitzar una enquesta de riscos psicosocials en la qual es van avaluar les condicions de treball i es van abordar una sèrie d'aspectes com el temps de treball, l'autonomia, la participació, la càrrega de treball... La mostra va ser de 284 treballadors i va reflectir uns bons resultats en tots els aspectes, i únicament es van detectar com a aspectes a millorar la participació i la càrrega de treball.

Per potenciar aquests punts, el Grup Caixa d'Enginyers ha elaborat un pla d'acció que consisteix a millorar les vies de participació dels treballadors tal com es detalla a l'apartat següent i a donar un impuls a l'automatització i digitalització de tasques perquè es redueixi la càrrega de treball.

Gestió de riscos: risc d'atracament

El Grup Caixa d'Enginyers pren mesures preventives per garantir la seguretat dels clients i treballadors. El risc més rellevant en aquest àmbit és el d'atracament, que s'avalua periòdicament, per al qual disposem de criteris d'actuació amb l'objectiu principal de protegir les persones.

El Departament de Seguretat és el responsable de definir les normatives i procediments, i l'Àrea de Persones té la responsabilitat de formar i conscienciar tots els treballadors. Així, el sistema de protocols i directrius, juntament amb la formació específica, prepara els treballadors perquè actuïn de manera eficaç en cas de ser víctimes d'un atracament.

Relacions entre els treballadors i la Direcció

El Grup vetlla per garantir una comunicació oberta i directa entre l'equip humà i la Direcció General, fel pel qual ofereix a les persones la possibilitat de traslladar les seves inquietuds, idees i aportacions, així com els mecanismes adients per fer-ho. En aquest sentit, el Grup Caixa d'Enginyers estableix diversos canals per enfortir els llaços interns.

Comitès d'empresa

Els tres comitès d'empresa de l'Entitat actuen en representació dels professionals davant dels òrgans de govern. Així mateix, constitueixen un mecanisme de participació i diàleg amb la Direcció. Les dues parts es reuneixen amb una periodicitat trimestral.

Esmorzars amb la Direcció General

Mensualment, un grup reduït d'empleats, escollits a l'atzar, es reuneix amb la Direcció General. L'objectiu és fomentar un espai de debat en un entorn informal i relaxat per intercanviar idees, compartir opinions i aprendre a partir de diferents visions de la realitat. El 2018 s'han realitzat deu edicions amb la participació de noranta empleats.

Bústia de suggeriments

Es tracta d'un canal a través del qual es recullen les propostes de millora innovadores per part de l'equip humà. Entre 2017 i 2018 es van posar en marxa divuit iniciatives que van tenir el seu origen en suggeriments presentats per empleats.

Xarxa d'impulsors de la innovació

Creada el 2016, aquesta xarxa permet constituir trimestralment grups de treball transversals per dur a terme projectes específics. Actualment, comptem amb tretze grups de treball centrats en diverses temàtiques que impulsen la innovació i faciliten la participació dels professionals.

8.3 Societat

La creació de valor compartit entre els diferents agents, entre ells la societat en general i el teixit empresarial, es troba en l'ADN del Grup Caixa d'Enginyers com a model de banca cooperativa. El compromís i la responsabilitat amb l'entorn social i econòmic formen part de la seva essència.

Els ODS són una via per crear valor compartit. El Grup Caixa d'Enginyers, tal com ja s'ha expressat en capítols anteriors, és conscient del seu potencial com a part del sistema financer en la consecució d'aquests objectius.

A causa de la naturalesa de la seva activitat, la capacitat d'impacte del Grup Caixa d'Enginyers es concentra concretament en dos ODS: Treball decent i creixement econòmic i Indústria, innovació i infraestructura. El Grup es compromet a:

- Aconseguir l'ocupació plena, productiva i digna per a totes les dones i els homes, inclosos els joves i les persones amb discapacitat, així com la igualtat de remuneració per treball d'igual valor.
- Promoure el creixement de pimes a través de l'accés a serveis financers, així com l'emprenedoria i les microempreses. En aquest sentit, es compromet també a afavorir l'accés a serveis financers a les pimes per promoure una industrialització inclusiva i sostenible.
- Augmentar significativament la contribució de la indústria a l'ocupació i al producte intern brut.
- Contribuir al desenvolupament local a través de la prioritització de la contractació de proveïdors locals.

A més de crear valor a través del seu model cooperatiu, el Grup canalitza el seu compromís amb la societat i l'acció social a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, que destina els seus recursos a millorar la qualitat de vida i el benestar, a facilitar la reinserció social i laboral de les persones, a protegir el medi natural i a fomentar la innovació, la formació i l'excel·lència professional.

IMPACTE SOCIOECONÒMIC DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Contribució a les famílies i al teixit empresarial

El Grup Caixa d'Enginyers, mitjançant el finançament a empreses i socis, ajuda a generar més ocupació i suporta una economia dinàmica amb més capacitat financera per emprendre i crear valor. El 2017 i el 2018, el finançament total concedit ha ascendit a 604.711 milers d'euros, que corresponen a 4.783 operacions. Per a més informació, vegeu la *Memòria Anual* 2018 i 2017.

La companyia ofereix, entre d'altres:

- Préstecs hipotecaris per a l'adquisició o la reforma de locals comercials o naus industrials adaptant-ne les condicions a la capacitat de pagament.
- Préstecs personals per al finançament d'inversions corrents, estudis i consum. Per exemple, el Préstec ECO permet el finançament en condicions avantatjoses d'inversions que impliquin una millora de l'eficiència energètica, tant per a les famílies i professionals com per a les empreses.
- Pòlisses de crèdit per cobrir les necessitats de finançament a curt termini de les empreses.
- Avals per garantir compromisos futurs.

El 2017 i el 2018, s'han concedit 977 préstecs a empreses i professionals per un import de 201.667 milers d'euros.

977

Préstecs

201.667 milers d'euros

Suport al col·lectiu dels joves

Les noves generacions tenen unes necessitats concretes quant a servei i finançament, **amb especial atenció a la seva formació, a l'inici de la seva etapa laboral o als seus projectes d'emprenedoria.**

IMAGINA és el programa del Grup Caixa d'Enginyers adreçat a facilitar als joves l'accés als serveis financers i asseguradors que necessiten. Amb aquest programa, es poden iniciar en la gestió dels seus diners, realitzar i rebre transferències, ingressar la seva primera nòmina, obtenir descomptes en les seves compres amb Ingenium Shopping Jove, aconseguir finançament per als seus estudis universitaris i de postgrau, comprar el seu primer cotxe o moto, així com realitzar viatges i estades a l'estranger i obtenir assegurances per a joves.

A més, els proporciona accés a tota l'operativa digital, les 24 hores del dia i des de qualsevol part del món, i els permet gaudir de condicions molt avantatjoses en estades a l'estranger, cobertures d'accidents, pagaments digitals amb Enginyers PAY, etc.

Contribució fiscal

El Grup Caixa d'Enginyers genera, a través de la seva contribució fiscal, la creació de llocs de treball i, a través del compliment amb els proveïdors, un impuls a l'economia local i nacional. D'aquesta manera, la seva activitat econòmica té un impacte directe i indirecte sobre l'economia en què participa.

Benestar dels seus empleats

Tots els avantatges pel fet de ser empleat del Grup Caixa d'Enginyers, descrits en el capítol «Equip humà», reflecteixen el compromís del Grup Caixa d'Enginyers pel benestar dels seus empleats per, així, generar una ocupació estable de qualitat en la qual els empleats se sentin satisfets amb el seu desenvolupament professional. Per a més informació, vegeu el capítol «Equip humà».

Impacte directe en proveïdors de productes i serveis

El Grup Caixa d'Enginyers, amb un 56 % de proveïdors de productes i serveis locals i una facturació associada de 16.645.669 euros, genera un impacte positiu indirecte en la societat contribuint a la generació d'ocupació i al creixement de petites i mitjanes empreses. Així mateix, estén la protecció dels drets laborals i la promoció d'un entorn laboral segur al llarg de la seva cadena de subministrament afavorint la creació de l'ocupació digna. Per a més informació, vegeu el capítol «Proveïdors».

Les noves generacions tenen unes necessitats concretes quant a servei i finançament, amb especial atenció a la seva formació, a l'inici de la seva etapa laboral o als seus projectes d'emprenedoria.

ACCIÓ SOCIAL

Fundació Caixa d'Enginyers

La Fundació Caixa d'Enginyers treballa de forma constant des de 2011 per contribuir a millorar la qualitat de vida de les persones i per assolir un millor desenvolupament social, educatiu i ambiental.

En els seus orígens, el Grup Caixa d'Enginyers va canalitzar la seva acció social a través de l'Associació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers. Quatre dècades més tard, es va convertir en la Fundació actual. Es tracta d'una entitat de caràcter privat i sense ànim de lucre, el compromís de la qual és contribuir a millorar la societat mitjançant la integració d'un model de gestió ètica i socialment responsable caracteritzat per la transversalitat de l'estratègia, dels processos i de les actuacions.

De forma conjunta, amb l'estímul dels col·laboradors i amb l'objectiu de crear valor per a la societat, la Fundació actua en tres àmbits principals: medi ambient i sostenibilitat, reinserció laboral i acció social i educació, excel·lència professional i enginyeria.

Xifres de la Fundació el 2017 i el 2018

148

Projectes desenvolupats

70.230

Persones beneficiàries de les nostres aliances en acció social

962

Beneficiaris de beques, premis i formació

+1 M€

Inversió social canalitzada

344

Candidatures presentades als programes d'emprenedoria

X3,5

Cada euro que inverteix socialment la Fundació multiplica per 3,5 el seu impacte social

La Fundació és l'expressió de la vocació de responsabilitat social corporativa del Grup Caixa d'Enginyers.

Les activitats realitzades en cada un dels àmbits d'actuació de la Fundació contribueixen als següents ODS:

Medi ambient i sostenibilitat

Contribució als ODS 6, 11, 13 i 15. La conservació del medi ambient i la sostenibilitat són prioritàries per al Grup. Treballem per sensibilitzar sobre la importància de cuidar el planeta i per buscar solucions i alternatives que contribueixin a mitigar els efectes del canvi climàtic.

Reinserció laboral i acció social

Contribució als ODS 1, 2, 5, 8 i 10. Donem suport a les activitats d'integració de persones en risc d'exclusió i a aquelles activitats que beneficien el conjunt de la societat.

Educació, excel·lència professional i enginyeria

Contribució als ODS 4 i 8. Promovem la formació acadèmica, a través de dotacions per a beques i premis, i el desenvolupament professional. Així mateix, fomentem les activitats d'investigació que contribueixen a perfeccionar el món laboral i empresarial, així com a promocionar l'enginyeria.

En aquest àmbit d'actuació, algunes de les activitats realitzades que exemplifiquen la contribució de la Fundació als ODS el 2018 són les següents:

Cursos de Formació de la Fundació

Promoure la reinserció laboral dels socis que es troben en situació d'atur i ajudar els joves a accedir al mercat laboral. Més de 2.000 socis han participat en les més de 40 sessions

que hem organitzat des de la seva creació.

6è Premi Emprenedoria

L'objectiu és premiar el talent i l'excel·lència professional de les empreses que emergeixen actualment en la nostra societat a fi de potenciar el seu negoci i així beneficiar el seu desenvolupament, en l'àmbit de la ciència, la tecnologia, la innovació i la sostenibilitat. Un total de 84 start-ups s'han presentat a la 6a edició.

1er Premi Idees Innovadores Isabel P. Trabal

L'objectiu és impulsar la transformació d'idees de negoci en empreses reals. La convocatòria està dirigida a promoure i desenvolupar projectes en fase d'iniciació relacionats amb la ciència, la tecnologia, la innovació i la sostenibilitat. Un total de 124 idees s'han presentat a aquesta primera edició.

Per veure el detall de l'activitat de la Fundació Caixa d'Enginyers, vegeu la *Memòria Anual de la Fundació 2017 i 2018*.

Aliances i col·laboracions amb altres entitats

La contribució de la Fundació a la societat s'executa d'acord amb el pla anual que el Patronat elabora. Aquest es desenvolupa tant a través d'actuacions pròpies com donant suport a iniciatives desenvolupades per altres institucions, com s'ha esmentat prèviament.

Tota la inversió en la comunitat del Grup Caixa d'Enginyers es realitza a través de la Fundació.

La inversió en la comunitat a través d'aportacions realitzades a la Fundació és d'1.091.499 euros els anys 2017 i 2018. Més enllà, la companyia fa aportacions a fundacions i entitats sense ànim de lucre externes per un valor de 51.000 euros els anys 2017 i 2018.

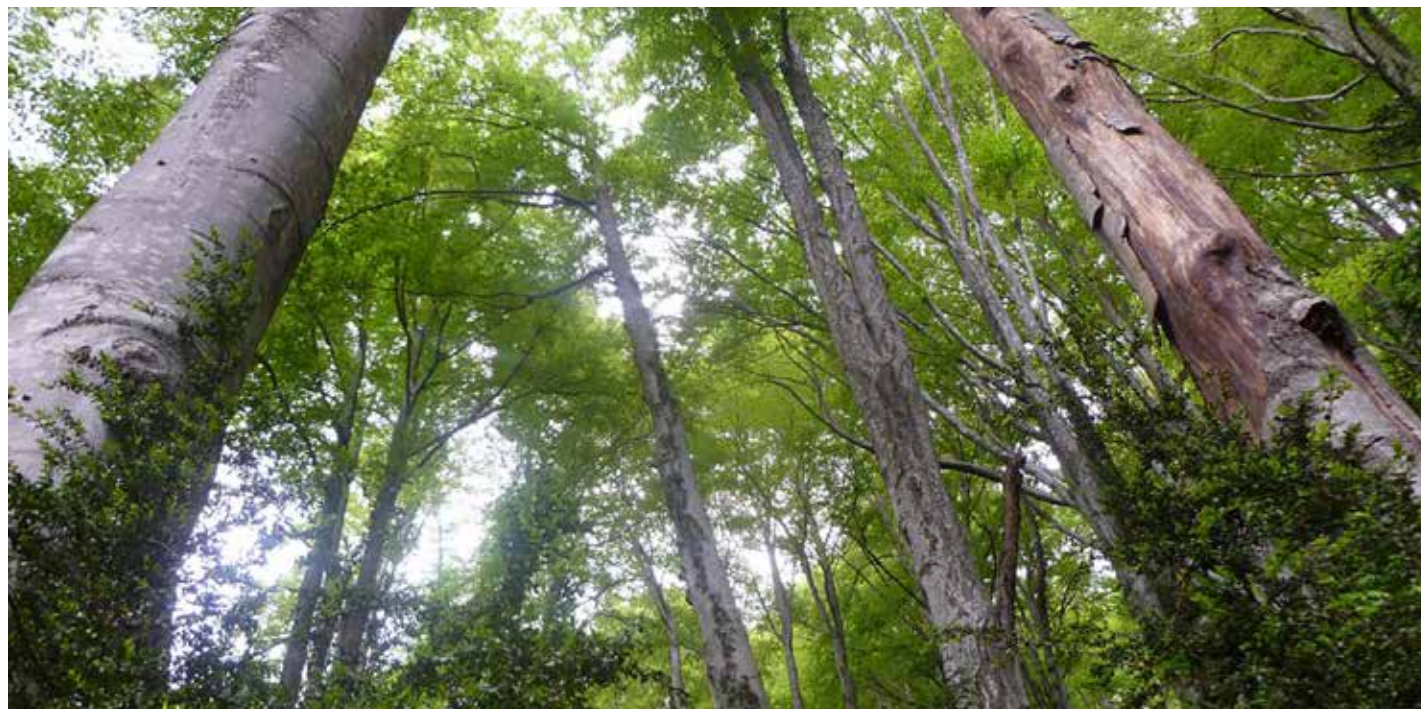
Inversió de la Fundació en la comunitat

	Descripció	2017	2018
Inversió 1	Projectes de medi ambient i sostenibilitat	76.000	58.500
Inversió 2	Reinserció laboral i acció social	106.000	71.100
Inversió 3	Educació i excel·lència professional (beques i premis)	360.624	308.175
Inversió 4	Suport a emprenedors	44.100	67.000
Total		582.525	504.775

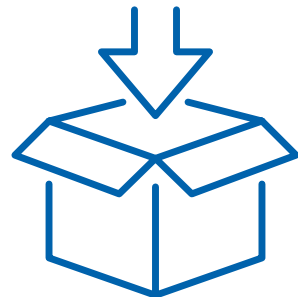
El 2017, amb motiu de la celebració del 50 aniversari del Grup, la Fundació va realitzar una inversió extraordinària en la comunitat, que va suposar un increment d'un 14 % respecte a la inversió mitjana que fa anualment.

Contribució a l'ODS 17 | Així mateix, moltes de les activitats desenvolupades es realitzen a través de col·laboracions i aliances amb diferents actors per assolir un únic objectiu comú.

8.4 Proveïdors

L'objectiu principal és contribuir a millorar la gestió dels impactes derivats de la nostra relació amb els proveïdors. L'adquisició de béns i serveis es regula mitjançant un conjunt de criteris desenvolupats per les entitats que conformen el Grup.

Aquests criteris volen garantir la pluralitat de proveïdors i que les adquisicions en cada transacció es duguin a terme en condicions avantatjoses per al Grup, mantenint, però, el valor i garantint l'objectivitat i la transparència dels processos de decisió.

PRÀCTIQUES D'ADQUISICIÓ

El Grup Caixa d'Enginyers treballa per aconseguir un compromís ètic recíproc que comporti impactes positius per a totes dues parts i per a l'entorn més immediat. Així, en el marc de recerca de proveïdors socialment responsables que comparteixin els valors i que estiguin alineats amb l'estratègia de l'Entitat, durant el 2017 i el 2018 s'ha incorporat una declaració d'intencions en els contractes de prestacions de

serveis, que integra compromisos ètics, empresarials, laborals i mediambientals.

Durant els últims anys, la tendència ha anat en la direcció de la compra a proveïdors locals, que ha incrementat en un 9 % el marge en els dos últims anys, de la mateixa manera que les compres totals a proveïdors, les quals han assolit un pic l'any 2017 a causa de l'activitat excepcional del Grup Caixa d'Enginyers.

El 2017, modifiquem els criteris interns pels quals denominem proveïdor local a aquell que es troba a menys de 100 km de la nostra seu central. A continuació es mostren les xifres reportades.

	2016	2017	2018	Variació
Nombre de proveïdors totals	967	600	615	2 %
Nombre de proveïdors locals	936	332	355	7 %

	2016	2017	2018	Variació
Compres totals a proveïdors (€)	24.357.047	31.217.859	29.199.711	-6 %
Compres a proveïdors locals (€)	23.973.013	15.232.421	16.645.669	9 %

	2016	2017	2018	Variació
Percentatge de proveïdors locals	97 %	55 %	58 %	4 %

	2016	2017	2018	Variació
Percentatge de productes i serveis que es compren en l'àmbit local a les ubicacions amb operacions significatives	98 %	49 %	57 %	17 %

8.5 Medi ambient

COMPROMÍS AMB EL MEDI AMBIENT I LA SOSTENIBILITAT

El Grup Caixa d'Enginyers està compromès a minimitzar el seu impacte negatiu en el medi ambient, tant des de la seva activitat com a través de les operacions de finançament i inversió. El Grup Caixa d'Enginyers persegueix la millora contínua en la seva gestió ambiental i promou iniciatives que redueixin l'impacte ambiental derivat de les seves activitats. Així, d'acord amb la seva política de responsabilitat social corporativa, la protecció del medi ambient és indispensable per actuar com a agent responsable de la societat.

Els objectius prioritaris per materialitzar aquest compromís són:

- Implementar **mesures d'eficiència en el consum de materials** i la generació de residus en els nostres Serveis Centrals i oficines.
- Incorporar un posicionament en matèria de **canvi climàtic** a través de les polítiques i estratègies corporatives.
- **Donar suport i finançar** projectes vinculats amb el medi ambient i la sostenibilitat que impactin positivament per evitar el canvi climàtic.

Consum de paper (kg)

2018 44.145
2017 38.600

Consum d'aigua (m³)

2018 2.874
2017 2.630

Electricitat (kWh)

2018 6.799
2017 7.581

Viatges *in itinere* de la plantilla (km)

3.369.699,7

Contribució a l'ODS 13 | Indicador 13.2.
El Grup Caixa d'Enginyers implementa accions específiques en els següents àmbits amb l'objectiu de desenvolupar la seva activitat minimitzant el seu impacte en el consum de recursos i en el canvi climàtic.

Minimització del consum de materials i béns

El consum durant l'any 2017 va ser de **38.600 kg** de paper i ha incrementat l'any 2018 fins a **44.145 kg** a causa de l'augment del nombre de nous socis.

El Grup Caixa d'Enginyers, conscient del consum alt de paper, duu a terme les següents iniciatives per promoure el consum responsable.

Criteris d'ecodisseny

En el disseny de documents operatius, s'hi apliquen criteris ambientals que permetin garantir l'eficiència en l'ús de paper i estalviar en tintes de color.

Ecoetiqueta FSC

El 100 % del paper adquirit disposa de l'etiqueta FSC, la qual acredita que el paper consumit prové de boscos gestionats de forma responsable.

Banca digital

La potenciació de la banca digital permet evitar consumir quantitats considerables de paper.

D'altra banda, el consum d'aigua per part del Grup Caixa d'Enginyers ha estat de **2.630 m³** l'any 2017 i de **2.874 m³** l'any 2018.

L'octubre de 2018, es van instal·lar fonts d'aigua amb sistema d'osmosi per al consum dels empleats i així evitar el consum d'aigua embotellada. Aquesta acció, així com l'obertura de noves oficines, ha provocat que el consum d'aigua s'hagi vist incrementat respecte al 2017, però, per contra, s'ha evitat el consum de més de 18.000 ampelles de plàstic.

Compromís amb el canvi climàtic

A conseqüència de l'activitat del Grup, l'impacte més gran en el canvi climàtic es produeix a través del consum d'energia i dels viatges corporatius.

Electricitat. A través dels tres distribuïdors d'energia que proveeixen el Grup Caixa d'Enginyers, s'ha establert que els consums de l'any 2018, la xifra final del qual ha estat de **6.799 kWh**, siguin tots amb garantia d'origen renovable. A més, s'ha vist reduït el seu consum un 10 % respecte a l'any 2017, que es va situar en **7.581 kWh**.

Viatges in itinere de la plantilla.

S'ha analitzat l'impacte sobre el medi ambient del desplaçament de la plantilla partint dels diferents mètodes de desplaçament. El resultat suposa una distància recorreguda de **3.369.699,7 km** totals dividits en tretze tipus diferents de mitjans de transport, des de bus urbà o vehicle personal fins a bicicleta.

Des de l'any 2016, el Grup Caixa d'Enginyers aposta per la contractació del 100 % d'electricitat consumida als Serveis Centrals i a les seves oficines amb certificat de garantia d'origen renovable.

El Grup Caixa d'Enginyers vetlla per assolir un consum energètic més eficient introduint millores a les seves instal·lacions i oficines, on es produeix el principal consum d'energia de l'Entitat, el consum d'electricitat.

Automatització

Les oficines disposen d'equips i de sistemes d'automatització i control per reduir el consum d'energia, com ara la incorporació de mecanismes d'encesa automàtica a les zones de pas.

Immòtica

Tenim incorporats sistemes d'immòtica per controlar de forma efectiva la climatització, la il·luminació i altres instal·lacions consumidores d'energia.

Bombetes de baix consum

Des del 2014, hem dut a terme en el sistema d'il·luminació un procés de substitució de les bombetes poc eficients per d'altres de baix consum.

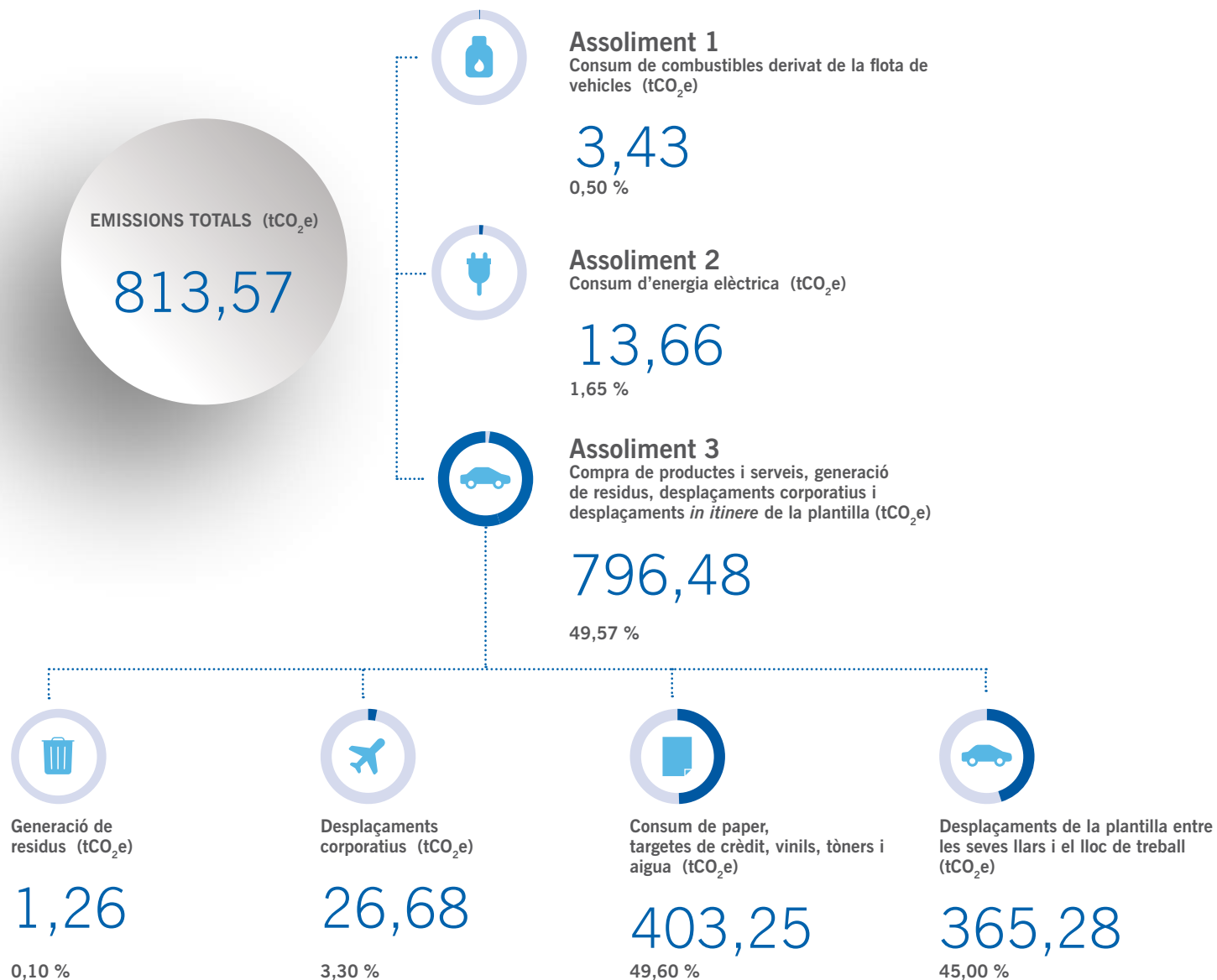

Contribució a l'ODS 13 | Indicador 13.2.
Aquests esforços continuats ens han permès reduir el consum d'electricitat en un 5,8 % respecte al 2016.

EL Càlcul de l'empremta de carboni

El Grup Caixa d'Enginyers està implicat en la lluita contra el canvi climàtic, d'una banda, amb la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i, de l'altra, amb la compensació de les emissions derivades de la seva activitat.

El Grup Caixa d'Enginyers va fer un inventari d'emissions en el qual recollia, sota els criteris de The Greenhouse Gas Protocol i amb assoliments 1, 2 i 3 en funció de la font de l'impacte, les tones de CO₂ equivalents. L'anàlisi s'ha realitzat a partir de l'any 2018 i s'han utilitzat factors de conversió àmpliament reconeguts i estandarditzats en anàlisis d'aquesta índole. Els assoliments han estat els següents:

El resultat de la **petjada de carboni** s'ha calculat de tal manera que s'han previst tots els impactes possibles tants directes com indirectes. A més, s'ha establert un marge d'incertesa que permet garantir una fiabilitat alta dels resultats. El resultat de la petjada de carboni es descriu a la taula següent.

PETJADA DE CARBONI 2018							
ASSOLIMENT	CONCEPTE		GRUP CAIXA D'ENGINYERS				
			TOTAL tCO ₂ e	tCO ₂ PER CATEGORIES	tCO ₂ PER ASSOLIMENT		
ASSOLIMENT 1	CONSUM DE COMBUSTIBLES	Flota pròpia (Toyota Auris-Híbrid/gasolina)	3,43	3,43	3,43		
Total Assoliment 1			3,43	3,43	3,43		
ASSOLIMENT 2	ENERGIA ELÈCTRICA	Endesa	0,00	13,66	13,66		
		EDP-ACTIR	7,73				
		Naturgy	5,93				
Total Assoliment 2			13,66	13,66	13,66		
ASSOLIMENT 3	3.1. COMPRA DE BÉNS I SERVEIS	Consum de paper verge	396,47	403,25	796,48		
		Targetes de crèdit	1,41				
		Vinils	0,10				
		Tòner	4,13				
		Consum d'aigua	1,14				
	3.5. GENERACIÓ DE RESIDUS	Paper	1,26	1,26			
	3.6. VIATGES CORPORATIUS	Avió – Curts (<1.000 km)	12,03	26,68			
		Avió – Mitjans (1.000 - 3.700 km)	4,53				
		Tren (AVE, AVANT i llarga distància)	10,09				
		Vehicles particulars	0,02				
	3.7. DESPLAÇAMENT <i>IN ITINERE</i> DE LA PLANTILLA	Vehicle particular dièsel	174,37	365,28			
		Vehicle particular gasolina	84,33				
		Vehicle particular híbrid	1,78				
		Vehicle particular elèctric	6,27				
		Bus urbà	7,00				
		Bus interurbà	1,61				
		Ciclomotor	1,62				
		Ferrocarril	5,82				
		Metro	12,64				
		Motocicleta	41,08				
		Renfe cercanías	15,90				
		Renfe mitjana distància (regional)	3,49				
		Renfe rodalies	9,24				
		Tramvia	0,11				
		Bicicleta elèctrica	0,01				
		Patinet elèctric	0,01				
		A peu / Bicicleta	0,00				
		Total Assoliment 3				796,48	796,48
TOTAL (tCO ₂)			813,57		813,57	813,57	

COMPENSACIÓ D'EMISSIONS

En el marc de l'estratègia de gestió de carboni iniciada el 2011, el Grup Caixa d'Enginyers compensa les emissions de carboni generades per l'activitat de la Fundació amb el finançament de projectes que contribueixen a la reducció de gasos amb efecte d'hivernacle. Concretament, ha compensat les emissions derivades de l'activitat entre el període 2014 i 2017 a través del Clean CO₂ Certified.

Aquesta compensació genera un compromís per part del Grup Caixa d'Enginyers no només amb la societat, sinó també amb el medi ambient. Per això, a través de projectes de substitució de combustible per biomassa o de la rehabilitació del pou d'una comunitat a Malawi que va permetre l'accés a aigua potable a 450.000 persones, s'han compensat les emissions generades per la seva activitat i s'ha potenciat l'impacte positiu a la societat durant el cicle d'anys 2014-2017.

Contribució a l'ODS 13 | Indicador 13.2.
El 2018, el Grup va fer un pas més enllà i va compensar el 100 % de la petjada de carboni generada a través d'un projecte que consisteix en un parc solar anomenat Sarako, que va ser construït a la República de Maurici per a la generació d'electricitat amb un impacte mínim sobre el medi ambient i permetent l'accés a energia a la comunitat local.

La compensació genera un compromís per part del Grup Caixa d'Enginyers no només amb la societat, sinó també amb el medi ambient.

RISCOS I OPORTUNITATS ASSOCIATS AL CANVI CLIMÀTIC

Durant la reunió del G-20 a Hamburg el 2017, es va presentar l'informe de recomanacions del Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Es tracta d'un estàndard de recomanacions sobre com identificar, quantificar i reportar riscos financers relacionats amb el canvi climàtic. Aquestes recomanacions milloren la transparència sobre com les empreses integren el canvi climàtic en el seu govern corporatiu, estratègia, gestió de riscos, mètriques i objectius.

Tal com exposa el TCFD, els impactes potencials del canvi climàtic en les organitzacions no són només físics i no només es manifesten a llarg termini. Els canvis relacionats amb la transició cap a una economia baixa en carboni presenten importants riscos, però també creen oportunitats significatives per a les organitzacions.

Respecte al sector financer, **l'impacte més gran relacionat amb el clima es genera en la presa de decisions d'inversió i finançament i en els crèdits atorgats.** No obstant això, qualsevol estratègia de canvi climàtic ha de començar per complir els seus propis compromisos sobre ecoeficiència operacional.

Des del Grup Caixa d'Enginyers reconeixem la importància de la divulgació per informar sobre l'impacte dels riscos i de les oportunitats relacionats amb el clima a la nostra companyia i les nostres mesures per abordar aquests riscos i aprofitar-ne les oportunitats. Per això, ens comprometem a avançar en el report d'informació sobre l'estratègia de canvi climàtic incloent hi objectius i indicadors, entre d'altres temes ambientals.

El 2018, tenim una cartera de solucions financeres sostenibles i responsables que han permès mobilitzar més de 58 milions d'euros. Entre aquestes solucions es troben una selecció de productes sostenibles, tal com s'explica en el capítol de productes responsables.

09

Productes i serveis responsables

Productes i serveis responsables

El **Grup Caixa d'Enginyers** té el ferm compromís d'integrar criteris ambientals, socials i de govern en els seus diferents productes i serveis. A més, creu que les inversions financeres es poden dur a terme de manera responsable. És per aquesta raó que, des de 2006, va ser de les primeres entitats en l'àmbit nacional a registrar un fons amb l'etiqueta ISR (Inversió Socialment Responsable). Tot seguit, es mostren les **10 claus** que evidencien les accions socialment responsables en matèria d'inversió financera.

1. Els principis ISR són clau per escollir les nostres inversions:

des de sempre, ens hem pres molt seriosament el fet de compatibilitzar la inversió financera realitzada a través de les IIC (Institucions d'Inversió Col·lectiva) gestionades amb responsabilitat. Per aquest motiu, quan s'inicia qualsevol procés d'inversió en una empresa, es tenen en compte una sèrie de criteris ètics, socials i ambientals que han de seguir les polítiques de govern, les maneres d'actuar i les mesures preses per tal que no perjudiquin l'entorn i el medi ambient.

2. **L'adhesió als PRI garanteix les nostres polítiques d'inversió responsable:** el 2014, Caixa Enginyers Gestió es va adherir als principis PRI promoguts per la UNEP Finance Initiative i la United Nations Global Compact, dues organitzacions vinculades a les Nacions Unides.

Els principis de la vinculació amb els PRI són sis:

- Integrar les qüestions d'ESG (environmental, social and governance) a l'hora d'invertir i de prendre decisions.
- Incloure les qüestions d'ESG a les mateixes pràctiques i polítiques d'actuació de l'empresa i adoptar una funció activa com a accionistes.
- Buscar que les entitats en què s'inverteix siguin transparents en qüestions d'ESG.
- Promoure aquests principis en la indústria de la inversió.
- Treballar per millorar l'efectivitat dels principis.
- Informar sobre les activitats i el progrés actual dels principis.

Així doncs, els pilars de la iniciativa giren al voltant d'aquelles polítiques a favor del medi ambient i la sostenibilitat, del compromís en la lluita contra el canvi climàtic i també de l'eficiència energètica. D'altra banda, també es tenen en compte aspectes fonamentals com el respecte als drets humans, la igualtat de gènere i les polítiques de prevenció dels riscos laborals. Finalment, vetllen per mantenir unes relacions laborals justes amb els clients/proveïdors, així com per la lluita contra el frau, la corrupció i la independència de la Direcció.

Des del PRI, es creu que per crear valor a llarg termini és necessari treballar un bon sistema financer global que des del punt de vista econòmic sigui totalment eficient i sostenible. Si es duu a terme una bona gestió, aquestes accions seran beneficioses per al medi ambient i també per a la nostra societat.

3. Contribució a la desinversió en carboni:

el Grup és conscient de les conseqüències de l'escalfament global, que no només afecta el medi ambient, sinó que també perjudica tots els sectors de l'economia.

És per això que des del sector financer es realitzen accions per reduir aquests danys. Una d'aquestes accions és adoptar polítiques de gestió d'actius responsables que tinguin en compte l'impacte de les inversions en el medi ambient i, per tant, la seva repercussió en el canvi climàtic. En aquest sentit, el Grup Caixa d'Enginyers és la primera entitat financera nacional que promou un fons i un pla de pensions específics en aquest àmbit. Tant és així que des de Caixa Enginyers Gestió s'actua seguint les següents iniciatives:

- Difusió del risc que representa el canvi climàtic.
- Mesurament de la petjada de carboni de les nostres carteres.
- Adhesió al Carbon Disclosure Project.

- Fons CE Environment ISR, FI, el primer fons d'Espanya que lluita contra el canvi climàtic a través de la inversió en empreses responsables.

4. **Criteris d'exclusió:** s'exclouen de la inversió aquelles empreses fabricants d'armes, explosius o vehicles militars, a més d'aquelles que es dediquen a l'elaboració de tabac. Les companyies amb un deute que estigui classificat amb un IDH (Índex de Desenvolupament Humà) mitjà o baix segons l'ONU també es troben dins d'aquest col·lectiu. Malgrat excloure'n aquests sectors, apliquem metodologies d'integració en la nostra aproximació a les inversions sostenibles.

5. **Caixa d'Enginyers Gestió i Caixa d'Enginyers Vida tenen polítiques específiques d'inversió socialment responsable (ISR):** en el moment en què es va posar de manifest l'etiqueta ISR l'any 2006, es van definir unes polítiques específiques. L'etiqueta ISR implica invertir en companyies que tinguin una millor qualificació ESG, seguint una metodologia de càlcul propi, entre el ventall d'inversió format per índexs ESG de prestigi reconegut.

6. **Petjada de carboni:** el gener de 2017, es va publicar el primer *Informe Montreal* Pledge de Caixa

Enginyers Gestió. Aquest acord va sorgir a iniciativa del PRI i té com a objectiu que les empreses gestores d'actius informin sobre la petjada de carboni de les seves carteres. La idea és promoure la reducció de l'emissió de carboni que es produeix per part de les accions d'inversió. En particular, Caixa Enginyers Gestió ha adquirit el compromís de publicar anualment la petjada de carboni de les inversions que administra.

7. **Accions per millorar el compromís:** es publica anualment, juntament amb ESADE, un informe sobre la transició cap a una economia baixa en carboni en el qual es proposen alternatives més respectuoses amb el medi ambient, analitzant els desafiaments i les oportunitats associats al desenvolupament sostenible d'una economia. Paral·lelament, per a la temporada de Junta d'Accionistes de 2018, el Comitè Tècnic ISR ha aprovat diferents mesures per tal de millorar el compromís de Caixa Enginyers Gestió tant en nombre de companyies com en qualitat del vot. D'una banda, s'amplia l'anàlisi a les

companyies de CE Environment ISR, FI (Fonengin ISR, FI, ja incloses el 2017); de l'altra, es contracten els serveis d'assessorament d'Alembeeks, que analitza les JGA (Junta General d'Accionistes) basant-se en una política pròpia de Caixa Enginyers Gestió. Finalment, es modifica la política del vot a fi de millorar-ne la anàlisi.

8. **Inversions d'impacte:** la gestora del Grup Caixa d'Enginyers aporta part de la comissió de gestió del Fonengin ISR (0,03 % anual sobre el patrimoni) a la Fundació Caixa d'Enginyers per impulsar projectes de caràcter social com són la protecció mediambiental, la millora de la qualitat de vida, la integració de persones en risc d'exclusió, el voluntariat i cooperació assistencial, el foment de la investigació per a la formació laboral i empresarial, el suport a la formació acadèmica, professional i els valors cooperatius. L'objectiu de la Fundació és contribuir al bon desenvolupament social, econòmic i cultural dels nostres socis i de la societat a través del nostre compromís.

9. **Membre de Spainsif:** l'any 2013, el Grup Caixa d'Enginyers entra a formar part de Spainsif, una associació sense ànim de lucre coordinada per entitats que promouen la inversió socialment responsable a Espanya.

Entre d'altres accions, cada any el Grup Caixa d'Enginyers participa i patrocina alguns dels actes inclosos a la setmana ISR, que té un caràcter formatiu i divulgatiu sobre allò que representa la inversió socialment responsable. S'enumeren els principals reptes de la ISR en l'àmbit nacional, en els quals es destaca la necessitat de realitzar activitats d'estalvi d'inversió seguint criteris ISR amb estratègies d'aproximació.

10. **Distinció en sostenibilitat segons Morningstar:** els fons CE Environment ISR, FI, i Fonengin ISR, FI, tenen la màxima qualificació en sostenibilitat, segons la qualificació del Ràting de Sostenibilitat de Morningstar, i fan valer la integració dels valors ambientals, socials i de govern corporatiu en el procés d'inversió. Es mesura el grau de riscos i oportunitats ESG de les empreses incloses en un fons d'inversió.

FILOSOFIA D'INVERSIÓ

Tenim una cartera de solucions financeres sostenibles i responsables que han permès mobilitzar el 2018 més de 58 milions d'euros.

En línia amb el compromís del Grup Caixa d'Enginyers per contribuir al creixement sostenible de l'economia, Caixa Enginyers Vida ha estat pionera en el mercat espanyol amb el llançament de plans de pensions gestionats sota una estratègia d'inversió socialment responsable (ISR) que considera la selecció de companyies més ben posicionades en els àmbits mediambientals, socials i de bon govern.

Amb l'objectiu de millorar la sostenibilitat, el Grup Caixa d'Enginyers és membre de Spainsif des de 2016. Es tracta d'una associació sense ànim de lucre la voluntat de la qual és fomentar la integració de criteris ambientals, socials i de bon govern en les polítiques d'inversió per promoure la inversió socialment responsable (ISR) a Espanya. Per aquest motiu, i amb el desig de potenciar la ISR, el Grup ofereix als socis diferents productes com ara el fons d'inversió Fonengin ISR i el pla de pensions ISR Global Sustainability ISR. Cal destacar que durant el 2016 es van desenvolupar el CE Climate Sustainability ISR, PP (primer pla de pensions climàtic d'Espanya), i el CE

Environment ISR, FI (primer fons CO2 d'Espanya).

L'any 2006, el Grup Caixa d'Enginyers va ser una de les primeres entitats d'Espanya a registrar un fons amb l'etiqueta ISR. El 2014 es va fer un pas més enllà en el compromís amb la inversió socialment responsable i Caixa Enginyers Gestió es va adherir als principis PRI promoguts per la UNEP Finance Initiative i la United Nations Global Compact, dues organitzacions vinculades a les Nacions Unides. En aquest segment, la companyia disposa de diferents productes que integren els aspectes ambientals, socials i de bon govern.

CE Environment ISR, FI

El Grup Caixa d'Enginyers té el clar propòsit de promoure, a través de la inversió en empreses, la lluita contra el canvi climàtic. En el CE Environment ISR, FI, s'apliquen els principis de la inversió responsable i de sostenibilitat del Grup Caixa d'Enginyers i, alhora, inverteix en aquelles empreses amb un compromís clar per cuidar el medi ambient.

Els criteris que utilitza el CE Environment ISR, FI, es gestionen per mitjà d'un model d'inversió orientat a obtenir rendibilitat "sostenible" des de les perspectives següents:

Mediambiental

La inversió en companyies que són líders en la lluita contra el canvi climàtic i que inverteixen en R+D permet estar més ben posicionats davant dels riscos ambientals.

ISR

El model propi de Caixa Enginyers Gestió també incorpora la gestió dels aspectes socials i de bon govern de les companyies, i els integra en la selecció d'inversions.

Financera

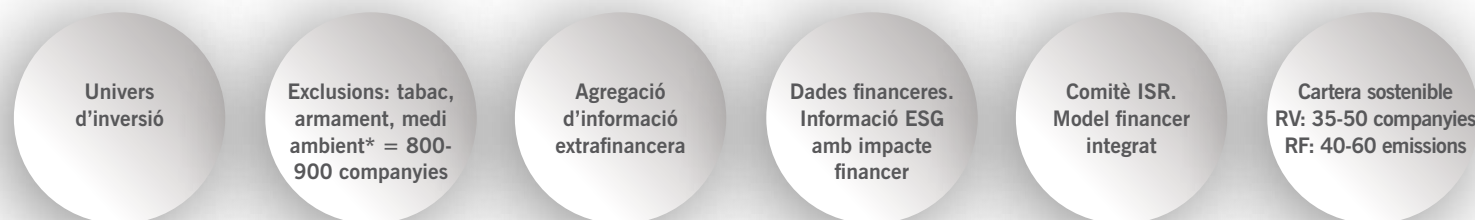
La integració de l'anàlisi financera permet construir una cartera de companyies amb balanços sòlids, generació alta de caixa i rendibilitats elevades sobre recursos utilitzats, amb un potencial elevat de revaloració a llarg termini.

59

CE Environment ISR:
tones CO₂ e\$ M vendes

189

MSCI World:
tones CO₂ e\$ M vendes

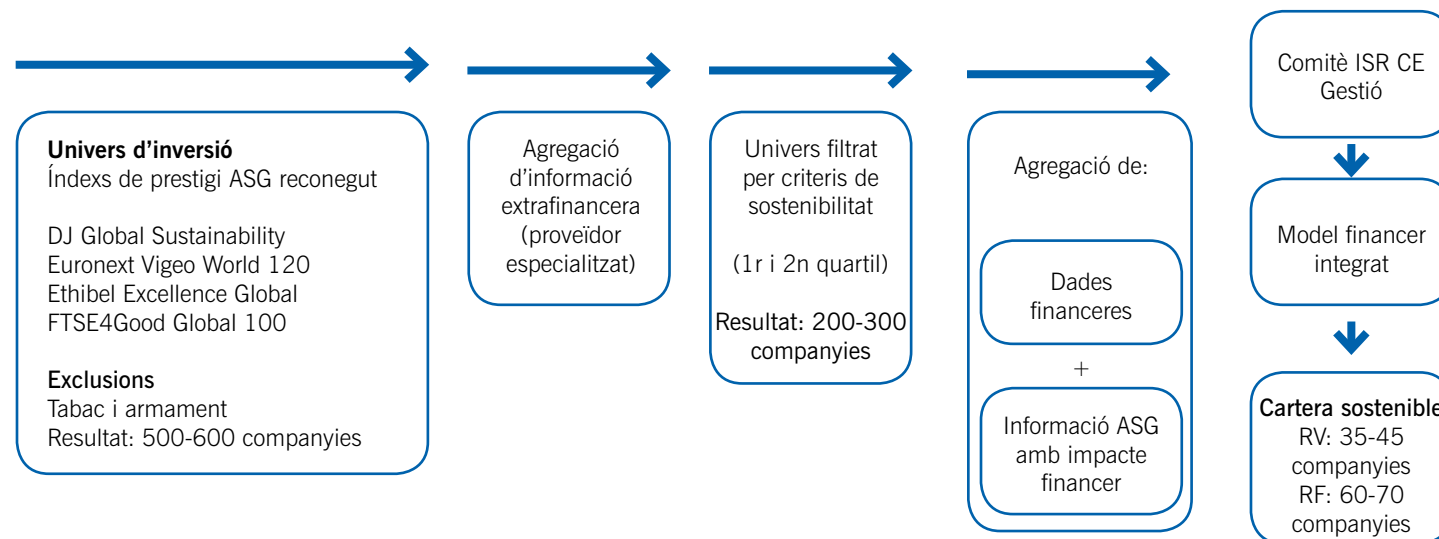
Font (petjada de carboni): MSCI a 30/7/2018

* Queden excloses de la inversió companyies de generació d'energia la font de les quals provingui >30 % del mineral de carbó, companyies que participin en l'exploració de recursos energètics a l'Àrtic i companyies que realitzin pràctiques d'extracció agressiva (per exemple, sorres bituminoses).

Fonengin ISR, FI

Fonengin ISR, FI, és el primer fons d'inversió socialment responsable a Espanya i compta amb la màxima distinció en el Rànquing de Sostenibilitat que ofereix Morningstar. Es tracta d'un fons mixt de Renda Fixa Internacional que promou les inversions socialment responsables integrant els criteris ambientals, socials i de governança (ASG) en l'anàlisi financera tradicional i afavorint les inversions sostenibles a llarg termini.

Fonengin ISR, FI, monitora la repercussió que genera amb la seva inversió socialment responsable a través del *reporting* que analitza l'impacte de la seva cartera d'inversions.

Generació d'impactes positius	Fonengin ISR	MSCI World	Diferència
Percentatge dels ingressos de les empreses en cartera que contribueixen a solucions d'impacte sostenible, l'exercici 2017	14,6 %	6,1 %	+8,5 %
Ingressos anuals generats per les companyies de la cartera en productes i serveis que proporcionen solucions d'impacte sostenible per cada milió de dòlars d'inversió en el Fonengin ISR o en l'índex, l'exercici 2017	126.083 \$	26.494 \$	+99.589 \$ (4,7 vegades més)

CE Climate Sustainability ISR, PP

Per al Grup Caixa d'Enginyers, el suport a la descarbonització de l'economia té una gran importància estratègica, per la qual cosa impulsem projectes i inversions que contribueixin a una societat poc intensiva en l'ús de carboni.

El primer pla de pensions climàtic d'Espanya en el qual intervenen fins a un màxim del 50 % d'empreses líders en la innovació i la lluita contra de canvi climàtic. Amb el CE Climate Sustainability ISR, PP, es deixa una petjada sostenible en el camí cap a la jubilació a través d'una inversió responsable i sostenible i en empreses compromeses en el respecte al medi ambient.

Els criteris per a aquests plans de pensions es divideixen en els àmbits següents:

Mediambiental

Inversió en companyies líders en la innovació i la lluita contra el canvi climàtic.

ISR

El model de Caixa Enginyers Vida i Pensions també incorpora la gestió dels aspectes socials i de bon govern de les companyies, i els integra en la selecció d'inversions.

Financera

La integració de l'anàlisi financera permet construir una cartera de companyies amb balanços sòlids, generació alta de caixa i rendibilitats elevades sobre recursos utilitzats, amb un potencial elevat de revaloració a llarg termini.

La metodologia pròpia d'inversió basada en l'exclusió i la integració.

60

CE Climate Sustainability ISR:
tones CO₂ e\$ M vendes

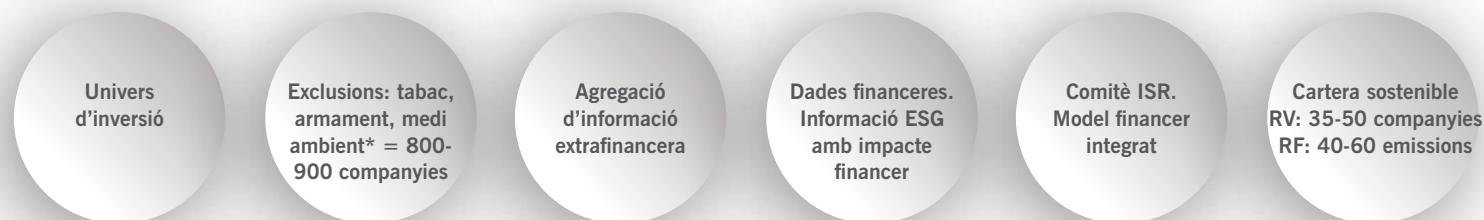
198

MSCI World:
tones CO₂ e\$ M vendes

CE Global Sustainability ISR, PP

Inverteix fins a un màxim del 30 % en actius de renda variable seleccionant companyies internacionals incloses en índexs que utilitzen criteris extrafinanciers (ètics, socials, mediambientals i de responsabilitat social corporativa).

El pla de pensions CE Global Sustainability ISR té la certificació d'AENOR a Espanya. Aquesta certificació reconeix l'enfocament social i mediambiental de la seva inversió.

* Queden excloses de la inversió companyies de generació d'energia la font de les quals provingui >30 % del mineral de carbó, companyies que participin en l'exploració de recursos energètics a l'Àrtic i companyies que realitzin pràctiques d'extracció agressiva (per exemple, sorres bituminoses).

PRÉSTEC ECO

És un producte ideat el 2016 amb l'objectiu de millorar la contribució dels clients a la sostenibilitat.

Es tracta d'un producte de finançament per potenciar la millora de l'eficiència energètica i consums responsables amb el medi ambient.

El Préstec ECO permet invertir en:

Milliores de l'eficiència energètica en habitatges o locals

Aïllaments tèrmics, calefacció eficient, il·luminació de baix consum, fonts d'energia renovable, entre d'altres.

Compra d'un vehicle ecològic

Vehicle nou elèctric, híbrid, GLP o gas natural.

Adquisició d'electrodomèstics

Per a la compra d'electrodomèstics de classe energètica A o superior.

TARGETES MOVE

TARGETES MOVE

La nova **Targeta MOVE** respecta el medi ambient i, alhora, permet viatjar i viure sense límits.

Respectar el medi ambient

- Fabricació no contaminant
- Biodegradable
- Reciclable

Condicions exclusives a l'estranger

- Gratuïta
- Sense comissions en les cinc primeres disposicions d'efectiu en caixers al mes
- Sense comissions per canvi de moneda

INGENIUM RENTING

El Grup Caixa d'Enginyers ofereix un sistema de rènting en el qual ha seleccionat una varietat de vehicles que utilitzen motors de baix impacte mediambiental.

- **100 % elèctric.** Es tracta de l'opció més ambiciosa i més respectuosa en termes d'emissions amb el medi ambient; és per això que forma part del catàleg de vehicles disponibles per al rènting.
- **Híbrid.** Gràcies a la combinació entre un motor elèctric i un de convencional optimitzat, es redueixen de manera significativa els consums i les emissions, proporcionant-hi així una veritable opció ECO.
- **Gas.** Són motors cada vegada més presents en el parc de vehicles que utilitzen GLP, una varietat més respectuosa amb el medi ambient que el combustible convencional. Per aquest motiu, el Grup Caixa d'Enginyers l'incorpora dins de les opcions a triar per als seus clients.

Contribució a l'ODS 13 | El Grup Caixa d'Enginyers ha definit el Préstec ECO per potenciar tres línies diferents que ajudin en la transició cap a un model més sostenible.

Contribució a l'ODS 13 | El Grup Caixa d'Enginyers compta amb la Targeta MOVE, la primera targeta biodegradable amb contactless del mercat per a clients entre 14 i 26 anys.

Contribució a l'ODS 13 | Promovem, a través d'Ingenium Renting, una mobilitat respectuosa amb el medi ambient.

COMPROMÍS AMB ELS PRINCIPIS DEL PACTE MUNDIAL

Com a signants del Pacte Mundial de Nacions Unides, reiterem el nostre ferm compromís amb els deu principis en els àmbits de drets humans i laborals, medi ambient i lluita contra la corrupció, tots enfocats a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

A continuació, es mostra una taula amb els Principis del Pacte Mundial, els estàndards GRI que hi estan associats i que es reporten en aquest informe i l'apartat d'aquest informe en el qual s'informa.

El nostre report sobre els deu principis

PRINCIPIS DEL PACTE MUNDIAL	Estàn- dards GRI	Capítol
DRETS HUMANS		
Principi 1. Les empreses han de donar suport i respectar la protecció dels drets humans fonamentals, reco- neguts internacionalment, dins del seu àmbit d'influència.	412-1 412-2	Govern corporatiu Socis Proveïdors
Principi 2. Les empreses s'han d'assegurar que les seves empreses no són còmplices en la vulneració dels drets humans.	412-3 414-1 414-2	
NORMES LABORALS		
Principi 3. Les empreses han de donar suport a la llibertat d'associació i al reconeixement efectiu del dret a la negociació col·lectiva.	102-41 407-1	Equip humà
Principi 4. Les empreses han de donar suport a l'eliminació de tota forma de treball forçós o realitzat sota coacció.	409-1	
Principi 5. Les empreses han de donar suport a l'erradicació del treball infantil.	408-1	
Principi 6. Les empreses han de donar suport a l'abolició de les pràctiques de discriminació a la feina i l'ocupació.	401-1 401-3 404-1 404-3 405-1 405-2	
MEDI AMBIENT		
Principi 7. Les empreses han de mantenir un enfocament preventiu que afavoreixi el medi ambient.	102-11	Medi ambient Proveïdors
Principi 8. Les empreses han de fomentar les iniciatives que promoguin una responsabilitat ambiental més gran.	301-1 302-1 302-3	
Principi 9. Les empreses han d'afavorir el desenvolupament i la difusió de les tecnologies respectuoses amb el medi ambient.	302-4 303-3 305-1 305-2 305-3 305-4 305-5 306-2 308-1 308-2	
LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ		
Principi 10. Les empreses han de treballar contra la corrupció en totes les seves formes, inclosos el suborn i l'extorsió.	102-16 102-17 205-1 205-2 205-3	Govern corporatiu

Índex de continguts GRI

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
GRI 101: FONAMENTS 2016			
102-1	Nom de l'organització	Grup Caixa d'Enginyers	
102-2	Activitats, productes i serveis	72-78	
102-3	Ubicació de la seu	Via Laietana, 39, 08003 Barcelona	
102-4	Ubicació de les operacions	Espanya	
102-5	Propietat i forma jurídica	2	
102-6	Mercats servits	Espanya	
102-7	Mida de l'organització	473 empleats, 30 oficines i 187.410 socis	
102-8	Informació sobre professionals i altres treballadors	44-47, 50-52	
102-9	Cadena de subministrament	65	
102-10	Canvis significatius en l'organització i en la cadena de subministrament	65	
102-11	Principi o enfocament de precaució	66-70	
102-12	Iniciatives externes	60-64	
102-13	Afiliació a associacions	16	
102-14	Declaració d'alts executius responsables de la presa de decisions	4	
102-15	Principals impactes, riscos i oportunitats	22-23, 31-36	
102-16	Valors, principis, estàndards i normes de conducta	28-29, 40	
102-18	Estructura de governança	26-27	
102-20	Responsabilitat a escala executiva de temes econòmics, ambientals i socials	26-29	
102-21	Consulta a grups d'interès sobre temes econòmics, ambientals i socials	10-11, 25	
102-40	Llista de grups d'interès	10	
102-41	Acords de negociació col·lectiva	47	
102-42	Identificació i selecció dels grups d'interès	10-11	
102-43	Enfocament per a la participació dels grups d'interès	10-11	
102-44	Temes i preocupacions clau esmentats	13-14, 22-23	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
102-45	Entitats incloses en els estats financers consolidats	2	
102-46	Definició dels continguts dels informes i les cobertures del tema	11	
102-47	Llistat de temes materials	11	
102-48	Reexpressió de la informació	Durant l'exercici 2018 no s'ha considerat necessari reformular la informació pertanyent a informes anteriors	
102-49	Canvis en l'elaboració d'informes	Aquest informe és de caràcter biennal, mentre que el publicat anteriorment va ser només per al 2016	
102-50	Període objecte de l'informe	2017-2018	
102-51	Data de l'últim informe	2016	
102-52	Cicle d'elaboració dels informes	Biennal	
102-53	Punt de contacte per a preguntes sobre l'informe	Per a qualsevol consulta relacionada amb els continguts d'aquesta memòria, es poden posar en contacte amb el director d'RSC i Comunicació, Víctor Cardona, a través de l'adreça electrònica victor.cardona@caixa-enginyers.com	
102-54	Declaració d'elaboració de l'informe de conformitat amb els Estàndards GRI	Aquest informe s'ha elaborat de conformitat amb l'opció essencial dels Estàndards GRI	
102-55	Índex de contingut GRI	80- 88	
102-56	Verificació externa	La present memòria no ha estat verificada per un extern independent.	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
TEMES MATERIALS			
Solvència i liquiditat			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	7, 22, 31, 38	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	7, 31-36	
GRI 201: Acompliment econòmic 2016			
201-1	Valor econòmic directe generat i distribuït	38	
Gestió de riscos			
GRI 103: Enfoque de Gestión 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	31-36	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	31-36	
GRI 201: Acompliment econòmic 2016			
201-2	Implicacions financeres i altres riscos i oportunitats derivats del canvi climàtic	66-70, 72-78	
Ètica i integritat			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (Proveïdors).	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	16, 28-29	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	31-36	
GRI 205: Anticorrupció 2016			
205-2	Comunicació i formació sobre polítiques i procediments anticorrupció	34	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
GRI 206: Competència deslleial 2016			
206-1	Accions jurídiques relacionades amb la competència deslleial, les pràctiques monopolístiques i contra la lliure competència	28-29	
GRI 414: Avaluació social dels proveïdors 2016			
414-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb els criteris socials.	65 Durant 2017 i 2018 es va incorporar una declaració d'intencions en els contractes de prestacions de serveis, que integra compromisos ètics, empresarials, laborals i mediambientals. La Companyia ha establert l'objectiu d'assegurar que el 100% de proveïdors amb els quals tingui relació, hagin signat aquesta declaració l'any 2021. Al seu torn, s'està treballant en una nova política de proveïdors.	
GRI 308: Avaluació ambiental de proveïdors 2016			
308-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb els criteris ambientals	65 Durant 2017 i 2018 es va incorporar una declaració d'intencions en els contractes de prestacions de serveis, que integra compromisos ètics, empresarials, laborals i mediambientals. La Companyia ha establert l'objectiu d'assegurar que el 100% de proveïdors amb els quals tingui relació, hagin signat aquesta declaració l'any 2021. Al seu torn, s'està treballant en una nova política de proveïdors.	
GRI 412: Avaluació de drets humans 2016			
412-3	Acords i contractes d'inversió significatius amb clàusules sobre drets humans o sotmesos a avaluació de drets humans	65 Durant 2017 i 2018 es va incorporar una declaració d'intencions en els contractes de prestacions de serveis, que integra compromisos ètics, empresarials, laborals i mediambientals. La Companyia ha establert l'objectiu d'assegurar que el 100% de proveïdors amb els quals tingui relació, hagin signat aquesta declaració l'any 2021. Al seu torn, s'està treballant en una nova política de proveïdors.	
Integració de criteris ASG en el negoci			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	7-8, 15-20, 60-61, 72-78	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	7-8, 18-19, 22-23, 60-61, 72-78	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
Relació amb els socis/clients			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	39-43	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	22-23, 34, 39-43	
Productes i serveis transparents i justos			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	41	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	22-23, 31-35, 40-41	
Banca digital i la multicanalitat			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	42, 67	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	22-23, 42, 67	
Ecoeficiència i canvi climàtic			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	19, 66-70	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	19, 22-23, 66-70	
GRI 301: Materials 2016			
GRI 301-1	Materials utilitzats per pes o volum	66-69	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
GRI 302: Energia 2016			
GRI 302-1	Consum energètic dins de l'organització	8, 19, 68-70 El 100% de l'electricitat disposa de certificat de garantia d'origen renovable	
GRI: Aigua 2016			
303-1	Extracció d'aigua per font	66-67	
GRI 305: Emisiones 2016			
305-1	Emissions directes de GEI (abast 1)	68-70	
305-2	Emissions indirectes de GEI en generar energia (abast 2)	8, 68-70 El 100% de l'electricitat disposa de certificat de garantia d'origen renovable	
305-3	Altres emissions indirectes de GEI (abast 3)	68-70	
305-5	Reducció de les emissions de GEI	68-70	
GRI: Efluents i residus 2016			
306-2	Residus per tipus i mètode d'eliminació	67-69 Es considera material la generació de residus de paper. La companyia està treballant per a reportar la resta de residus generats en els següents exercicis.	
Acció social			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (Fundació).	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	60-64	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	60-64	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
GRI 204: Comunitats locals 2016			
413-1	Operacions amb participació de la comunitat local, avaluacions de l'impacte i programes de desenvolupament	60-64	
Generació de riquesa i contribució al desenvolupament del teixit empresarial			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci (Fundació).	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	8, 60-64	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	8, 22-23, 60-64	
GRI 204: Pràctiques d'Adquisició 2016			
204-1	Proporció de despesa en proveïdors locals	65	
GRI 203: Impactes econòmics indirectes 2016			
203-1	Inversions en infraestructures i serveis donats suport	62-64	
Ciberseguretat i protecció de dades			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	40-42	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	32-34, 42	
GRU 418 Privacitat del client 2016			
418-1	Reclamacions fonamentades relatives a violacions de la privacitat del client i pèrdua de dades del client	No s'han rebut reclamacions fonamentades relatives a violacions de la privacitat del client i pèrdua de dades del client	
Estratègia fiscal i compliment			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	35-36, 61	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	35-36	
GRI 417: Màrqueting i etiquetatge 2016			
417-3	Casos d'incompliment relacionats amb comunicacions de màrqueting	No s'han rebut casos d'incompliment relacionats amb comunicacions de màrqueting	
GRI 419: Compliment socioeconòmic 2016			
419-1	Incompliment de les lleis i normatives en els àmbits social i econòmic	41	
Diversitat i igualtat d'oportunitats			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	46, 48, 50, 51, 52, 53	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	46, 48, 50-53	
GRI 202: Presència en el mercat 2016			
202-1	Ràtio del salari de categoria inicial estàndard per sexe davant el salari mínim local	47	
GRI 405: Diversitat i igualtat d'oportunitats 2026			
405-1	Diversitat en òrgans de govern i empleats	26	
405-2	Ràtio del salari base i de la remuneració de dones davant d'homes	47	
GRI 406: No discriminació 2016			
406-1	Casos de discriminació i accions correctives empreses	51	
Atracció i retenció del talent			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	48, 49	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	48, 49	
GRI 401: Empleo 2016			
401-1	Noves contractacions d'empleats i rotació de personal	50	

Estàndard GRI		Pàgina / Resposta directa	Omissions
401-3	Permís parental	53	
GRI 402: Relacions trabajador-empresa 2016			
402-1	Terminis d'avís mínims sobre canvis operacionals	52 La companyia té el compromís de respectar els terminis establerts en la normativa laboral vigent per als diferents suposats.	
GRI 403: Salud y seguridad en el trabajo 2016			
403-1	Representació dels treballadors en comitès formals treballador-empresa de salut i seguretat	57-58	
403-2	Tipus d'accidents i taxes de freqüència d'accidents, malalties professionals, dies perduts, absentisme i nombre de morts per accident laboral o malaltia professional	57-58	Informació sobre l'absentisme no disponible. La companyia està treballant per a reportar-la en 2020
Capacitació y educació			
GRI 103: Enfocament de gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	48-49, 54-56	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	54, 56	
GRI 404: Formació i ensenyament 2016			
404-1	Mitjana d'hores de formació l'any per empleat	56	
404-2	Programes per millorar les aptituds dels empleats i programes d'ajuda a la transició	56	
Inclusión financiera			
GRI 103: Enfocament de Gestió 2016			
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	11 Cobertura: Dins i fora de l'organització. Implicació: L'organització contribueix directament a l'impacte i a través de les seves relacions de negoci.	
103-2	L'enfocament de gestió i els seus components	40, 43	
103-3	Avaluació de l'enfocament de gestió	22, 23, 40, 43	

 902 200 888

 <https://www.caixaenginyers.com>

Grup ***Caixa d'Enginyers***